

Garb çölünde esir alınan İtalyan generalleri

Millî Şef dün İngiliz sefirini kabul ettiler

Ankara 21 (A.A.) — Re-sicümhur İsmet İnönü dün öğle-den sonra saat 16 da Çankaya-daki köşklerinde İngiltere büyük elçisi Sir H. Knatchbull - Hugesen'i kabul buyurmuşlardır. Mü-lâkatta Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu da hazır bulunmuş-tur.

Mareşal Petenin Almanlara karşı elinde tuttuğu koz

Alman - Fransız münasebatı yeni bir safhaya girmiş

Londra 21 (A.A.) — Fransız hu-dudundan gelen haberlere göre, Fransız kabinesinin sık sık toplan-ması, Alman - Fransız münasebetle-rinde yeni bir safhanın açılmış ol-masına delâlet etmektedir. Bu saf-ha Lavalın çıkarılması ve Alman büyük elçisi Abetzin Vichy'yi ziyaretille başlamıştır.

Mareşal Petain ile, Flandrinin Al-manya ile daha sıkı iktisadî münasebetler tesisine mütemayil olduk-ları, fakat mütakere şartlarını tecevüz edecek her hangi bir Alman ta-labının Veydangın Afrika'da bu-

Askerî vaziyet

İngilterenin askerî durumunu aydınlatan üç hâdise

YAZAN
Emekli general
H. Emir Erkilet
«Son Posta», nın askerî muharriri

Fransa mağlûb olduktan son-ra İngilterenin ne derece derinde müskül bir vaziyete düştü-ğünü evvelki gün bir nebze anla-arak son zamanlarda onun va-ziyetini aydınlatan ve iyileştiren üç hâdiseden bahsetmişim.

Filvaki, askerî ve siyaset vaziyeti-ni düzeltmesi için, İngilterenin yine yarayan her üç hâdiseyi, Mihver devletleri ile Japonya'nın bizzat kendileri icad etmişlerdi. Meselenin en ibretle değer yeri de budur.

Bir İngiliz gazetesine göre

İtalyada ciddi kargaşalıklar başgösterdi

Romada faşistlerle aleyhtarları arasında arbedeler oldu

Londra 21 (A.A.) — Müstakil Fransız ajanı bildiriyor: News Chronicle gazetesinin Liz-bon muhabirinden alınan bir habere göre İtalyada ciddi kargaşalıklar baş göstermiştir. Romada vesair bazı şehirlerde faşistlerle, faşist alet-hi-

Elenler yeniden toplar ve esirler aldılar

Afina 21 (A.A.) — Resmî Yunan sözcüsünün beyanatına göre, Tepe-delen ve Kilsura dün akşam Yunan topçusunun ateşine uğramıştır. Yu-nanlılar, Drinos vadisinin biraz şimalinde çok şiddetli muharebeler neti-cesinde memnuniyet verici ilerleme-ler kaydetmişlerdir. Bu muntakada Yunanlıların eline 600 İtalyan subay ve eri esir düşmüştür.

Münakalât Vekilinin «Son Posta» ya beyanatı

İstanbul bugün dünyanın en işlek ticaret şehirlerinden biri olmak istidadını gösteriyor. Deniz ve kara nakil işlerine aid vesaitimizle bu inkişafı karşulamak cidden müşkülleşmiştir»

Cevdet Kerim İncedayı, dün akşam Uzunköprüye gitti

Şehrimizde bulunmakta olan Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı dün kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza İstanbuldaki tetkik-

Yeni Tarihî Romanımız

600 sene evvelki devrin dekoru içinde geçen çok heyecanlı bir aşk macerasının hikâyesi

Yazan: Reşad Ekrem
Yarın başlıyoruz

Libyada harb şiddetlendi

Bardiyaya karşı müthiş bir hücum hazırlanıyor

İngilizler yeniden 900 esir ve 4 top aldılar

Kahire 21 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâ-hının tebliği: Bardiya istihkamlarını müdafaa eden düşman kuvvetleri top ateşi-mizin tesiri altında sarsılırken git-tikçe takviye edilen kuvvetlerimiz

Rodos ve diğer adalar bombalandı

Londra 21 (A.A.) — Akdeniz donanması başkumandanlığı aşağı-daki mesajı göndermiştir: Donanmaya mensub tayyareler 17 Kânunuevvel sabahı Rodos, Stampalya, Kirpe adalarına hücum etmişlerdir. Fena hava şartları yü-zünden bombardıman neticesinin tayini güç olmuşsa da yangınlar çıktığı görülmüştür. Tayyarelerimiz üslerine dönmüştür.

Yağ, pirinç, fasulye ve saireye narh konacak

Fiat Mürakabe Komisyonu yarın bir kısım gıda maddelerinin azamî satış fiatlarını tesbit için toplanıyor

Bazı gıda maddeleri fiatla-rında görülen ihtikârdan do-layı, Ticaret Vekâletinin hal-kin en ziyade muhtaç olduğu gıda maddelerine azmaî satış fiatı koymağa karar verdiği anlaşılmaktadır. Ticaret Ve-kili Mümtaz Ökmen bu husu-la bizzat alâkadar olarak bu maddeler üzerinde her türlü ihtikâra mâni olmak için ted-birler alınmasını bildirmiştir.

Şimdilik azamî satış fiatı tesbit edilecek maddelerin başında, yağ, pirinç, fasulye, mercimek nohud ve baklanın bulunduğu tahmin edilmektedir. Bundan başka aynı muntakada olduğu halde şeker fiatları arasında da bazı farklar görüldüğünden Vekâlet bu hususla da meşgul olmaktadır.

Yarın toplanacak olan fiat mürakabe komisyonunda Ve-

kâletin bu kararı üzerine bazı gıda maddeleri üzerine kona-cak azamî satış fiatı meselesi görüşülecektir. Komisyon bu maddeler üzerinde yapılan tet-kikleri nazarı itibara alarak azamî satış fiatları tesbit ede-ceklerdir. Komisyon ayrıca bu gi-bi maddelerin stoklarını da tesbit ederek icabında bunları kontrol suretile ihtikâra mâni olacaktır.

Dün bütün yurd Namık Kemali heyecanla andı

Üniversitedeki toplantıda büyük şairin hafidleri de hazır bulundular ve memleket adına tezahüratla selâmlandılar

Üniversitedeki toplantıdan bir intiba: Profesör Halide Edip konuşurken

Büyük vatansever şairimiz Na-mık Kemalin yüzüncü yıldönümü münasebetile, dün bütün memle-kette olduğu gibi, şehrimizde de Üniversite, Halkevleri ve her dere-cedeki tahsil müesseselerinde toplan-tılar yapılmış, kahraman şairin ha-trası saygı ve heyecanla anılmıştır.

Üniversitedeki merasim

Namık Kemal için Üniversitede yapılan merasim bilhassa çok heyecanlı olmuştur.

Üniversite konferans salonunda vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, Harb Akademisi komutanı Korgeneral Ali Fuad Erden, Namık Kemalin torunu Beraet Suad, gelini Celile Ali Ekrem Bolayır ve çocuk-ları, Üniversite profesör ve do-çentleri, binlerce talebinin hazır bulunduğu merasime hazırunun hep bir ağızdan söylediği İstiklâl marşile başlamıştır.

Müteakiben Üniversite rektörü kürsüye gelerek açış nutkunu söy-lemiştir.

Rektör bu nutkunda ezcümle de-miştir ki:

— Namık Kemalin yüzüncü yıl-

(Devamı 7 nci sayfada)

Namık Kemal için ilk ihtifal ne zaman ve nasıl yapılmıştı?

Büyük edibin kabri başında söz sırası onun küçük hafidine, şimdiki hariciye umumi kâtabi Numan Menemencioğluna geldiği vakit, çok heyecanlı olan çocuk ağzını açmayıcaak, kuvveî natikasî kesilecek diye endişeye düşülmüştü.

Yazan: Nizamettin Hasib Çandarlı

1908 tarihinde Meşrutiyet idare ilân edilmesi üzerine İstanbuldaki Hukuk mektebi talebesi hemen ara-larında bir cemiyet kurmağa teşeb-büs etmişlerdi. Resmî formalitelere uygun olarak müsaadesini istihsal et-tikleri bu cemiyete de «Talebi Hukuk Cemiyeti» ismini vermişlerdi. Hürriyetin ilânını müteakib geçmekte olan birkaç günler zarfında, halkı meste-den, heyecanlara kapıran sevinç nü-mayışlarından başka Hürriyetin bu-tün manasile ülke dahilinde hüküm süreceğine delâlet edecek irtada henüz hiçbir eser görünmüyordu. İdarî, nizam ve kanunların hürriyet esasla-rına uygun bir şekilde tatbik edilece-ğini gösteren ilk muamele bu cemi-yete resmî ruhsat alınması ile görü-l-müştür. Vatanda hürriyetin muhafız-lığından sonra adaletin teessüs ve temadisini temin kasdile kurulan ce-miyetlerin ilki bu olduğu gibi (uzun müddet beka bulmamış olsa bile) Osmanlı tarihinde kurulmuş cemiyet-lerin birincisi de bu olmuştur.

Cemiyetin müessesilerle müntesibile

Lisan işleri

YAZAN
Ustad
Halid Ziya Uşaklıgil

Üstadın bu çok kıymetli yazı - tını, o günün köyleri zaptetmiş - lerdir. Ele birçok esir ve mü - teler.

Hergün

Çok tatil

Yazan: Muhittin Birgen

Gazetelerde görüyorum ki, Türkiye'de resmen tatlik edilen tatil günleri, bilhassa daha fazla çalışmaya ihtiyaç hissedilen bir devirde lüzumundan fazla uzun görünüyor ve bunun için, resmi tatil usulünde bir değişiklik yapılması tasavvur ediliyor. İçinde bulunduğumuz dünya vukuatının her memlekette olduğu gibi, bizde de geceyi gündüze katarak çalışmayı icab ettirecek müstesna ehemmiyeti malumdur. Eğer böyle bir fikir ve tasavvur varsa, bunu ilham eden başlıca sebep ve amil de şüphesiz budur.

Gazetelerde dolayan bu haberlerle ortaya bir mesele çıkıyor: Memleketin çalışma ve istirahat etme sistemi. Çok büyük olmasa bile, hakikaten böyle bir mesele vardır ve üzerinde biraz düşünmek faydalıdır.

Fazla görülen tatil sistemi içinde fazla çalışmaya çarpan noktalara dair gazetelerin yazdıklarını şöyle hülasa edebiliriz:

1 — İngiliz haftası usulünün değiştirilmesi.
2 — Bir takım bayram tatillerinin fazla uzunluğu ve bu tatilleri bazan büsbütün uzatan «Cumartesi» ler.

Bu iki bahsi ayrı ayrı tetkik edelim:

Evvelâ, İngiliz haftası usulü denilen şey, hafta sonu tatilini, Cumartesi günü saat birde başlatmaktan ibarettir. Bu usul, adı üstünde, bir İngiliz usulüdür. Dünyanın en geniş bir servet ve refah seviyesine malik olan İngiliz milleti, böyle bir tatil usulü koymakla, kendi hesabına, elbet güzel bir iş yapmıştır. Fakat, işin garib tarafı şudur ki, bütün dünya milletleri de bu usulü kendisine maletmekte tereddüt göstermemiş bulunuyor. Hafta tatilini bu usule uyduran memleketlerin sonuncusu Türkiye'dir. Nitekim, onu memleketin bütün hayat ve iş sahalarında, İngiltere'deki ve Avrupadaki şekle tatbik eden memleketlerin sonuncusu da Türkiye'dir. Nüfusunun yüzde sekseni köylü olan bir memlekette, «İngiliz haftası» lâfzı murad bir hafta olur. Çünkü, köyde tatil, ne İngiliz, ne Amerikan, ne Hind ve ne de Çin sistemine şifama. Köyün tatil sistemi, mevsime, havaya ve daha geniş ifadesile çalışma şartlarına göre mütemadiyen değişir. Bizim tatil zamanlarımız, onlar için bazen en keşif bir çalışma devri olabilir; nitekim bunun aksi de mümkündür.

Su halde İngiliz haftası usulünün bütün ehemmiyeti şehirlerde aiddir ve şehirlerde de yalnız resmî dairelerle umumî müesseseleri ve mühim teşebbüsleri alakadar eder. Hususî yazhaneler, kendilerini bu sistem uydurmasını da bilirler, uydurmasını da. Sanayi ve ticaret teşebbüslerine gelince, bunlar, iş icab ettiği zaman, hafta tatil sistemini bozmaksızın, haftanın iş saatlerini ihtiyacaları nisbetinde uzatmak veya kısaltma imkânlarına maliktir.

İş bu şekle gelince, İngiliz sistemi, sistem olarak bizim milli iktisad hayatımızda o kadar mühim bir rol oynamaz. Çünkü işin asıl mühim noktası, salan veya filân gün, filân veya filân saat içinde çalışmak değil, «hakikaten», «ciddeten», çalışmak ve halkın işini en çabuk ve en iyi şekilde bitirmek üzere çalışmaktır. Bugünkü resmî çalışma saatlerini, evvelâ kendi vicdanının sesini ve sonra da halkın ve işin derdini ve ihtiyaçlarını dinleyerek geçiren memur, isterse İngiliz haftası, ister Amerika haftası usulüne çalışsın, bence müsaavidir. Fakat, ne vicdanının sesini, ne de halkın derdini dinlemeyerek çalışacak olan memuru, Allahın yedi gününde yetmiş saat çalışmaya sevk etmekten umumî bir fayda hasıl olacağını da iddia edemeyiz.

Su halde, bizce mühim olan çalışmanın gününü ve saatini değil, bizzat çalışmanın kendisini veya ruhunu «işah etmek»dir. Olsa olsa, diyebiliriz ki «bizim Türkiye'miz, çok çalışmaya muhtaçtır. Tuzları kuru milletlerin çalışma sistemlerini kendi faaliyet hayatımızdan üst tabakasında bulunan bir kısım şehirli için bir düstür olarak kabul etmek hakkını haiz olamayız.» Bu, meselenin pratik bakımından değil, sadece biraz şekil ve biraz da psikoloji bakımından mütalası demek olur. Ben, şekle değil, ruha bakmak tarafıyım. Çalışmanın ruhu işah edilmedikçe, tatillerin su veya bu şekilde olmasından dolayı netice değişecek değildir.

Resimli Makale:

Bütün bir sene sarfedilen emek neticesinde hazırlanan mahsul bir gece ansızın basıveren dolu altında tamamen mahvolabilir.

O zaman bu felakete maruz kalan köylünün yüzüne bakınız: Hiç şüphesiz, müteessirdir. Fakat bu teessür çok sürmez, zira köylü bilir ki, önünde daha başka seneler, daha başka mahsuller vardır ve derhal çalışmaya koyulur.

Çocuk için mektep, genç için üniversite, büyük için iş hayatı köylünün tarlasına benzer.

Bir sene, belki de daha fazla zaman emek vererek yetiştirdiğimiz mahsul bazan kendi hatamız yüzünden, bazan hiç hatıra gelmeyen bir darbee maruz kalarak mahvolabilir. Bu vaziyet karşısında teessür duymak hakkımızdır. Fakat yeise kapılırsak hata ederiz. Zira hayat bitmemiştir, ve önümüzde başka mahsul vardır.

Büyük fen adamları Kopernik

Yazan: İbrahim Hoyal

Kopernik

Beşinci yüzyıla dehası ve eserlerinin bir çoğu da kaybolmuş gitmişti. Beykın Avrupa karanlığının ortasında bir ışık. İşte karanlık bu ışığı söndürmüştü. Beykın içinde yaşayıp gözlerini kapadığı dünyayı bulduğu gibi arkasında bırakarak ebediyete intikal etmişti. Devir ve hüküm müteassıblara geçti ve iki yüz koca sene Avrupa kütlesi yüce bir varlıktan nasibini alamadı.

Kopernik'in zühuru ile de yeni bir ufuk açıldı denebilir.

1473 te doğan Kopernik, tıpkı Beykın gibi kilise mensublarından. Bunda şaşılacak hiçbir şey yoktu. O asırlarda, kanları kaynayan gençlerin girebilecekleri iki mühim meslek vardı: Askerlik veya keşişlik. Kopernik Alman idi. İyi kalbli mütevazi, dindar bir insandı. Bütün merakını okumaya vermişti. Gözleri başka bir şey görmüyordu. Bu asırla Karaköy üniversitesinde tıbbi tahsil eden Kopernik Viyana, Bologna, Padua, Ferrara ve Roma üniversitelerinde de yutar gibi riya ziye okudu ve eline geçirdiği her astronomi kitabını hatmetti.

24 yaşına basınca keşişlikle Frauenberge gitti ve ömrünün büyük bir kısmını orada geçirdi. Bu keşiş hürafele, efsanelere kulak asan takımdan değildi. Hastalara meccanen bakıyor ve hehahangi bir hastalığın Allahın geldiğine, dolayısıyla mabedlerde müesseselerin ayak uclarında dua ederek veyahud bir Şaneme taparak bunun iyi edilebileceğine inanmıyordu. Kopernik, (tabiat) i tabiat olarak kabul etmek cesaretini gösteriyor; bütün dindarlığına rağmen İncil ilim ve fenden bahseden bir kitabı dıve saymıyordu.

Kopernik'in görüşü Avrupanın o ana değin raslamadığı yepyeni bir görüş, kafası da yepyeni bir kafa idi.

O devirlerde, en avamından tutunuz en asilzadesine, hattâ papasına, imparatoruna kadar herkes düşünürdü. (Devamı 6 ncı sayfada)

Askerî Tetkikler

Fransa neden bu kadar çabuk mağlûb oldu?

— 10 —

YAZAN:

Emekli General

H. E. Erdemli

«Son Postanın Askerî muharriri»

Filhakika Majino müstahkem cephesi kâfi kuvvetlerle işgal edildiği takdirde hücumla zaftı kabul olmuştuk derecede asrı ve kuvvetli idi. Bu sebeble Alman - Fransız hududu nisbi bir emniyette idi.

İsviçre üzerinden Fransaya gelecek bir taarruz küçük fakat iyi olaan İsviçrenin dağıcı ordusuna tesadüf eden başka buradaki yüksek dağlar ve sonra Fransanın bu cihetlerdeki arzalı ve müdafaya elverişli arazi dolayısıyla, kolay karşılanabilirdi.

Holanda ve Belçika üzerinden vukubulacak bir istilâ bu iki devletin ordularıyla hava kuvvetlerinden başka Holandanın tahkimatına, kanallarına ve med taşımalarına, Belçikanın da meshur Albert kanal müstahkem hattına, Maastricht, Liège, Namur ve Gent müstahkem mevki veya mevkiilerine ve bunların aralarına girecek Fransız ve İngiliz ordularına çarparak durdurulabilecekti. Elhasıl, Fransada tahkimatla güvenliyordu. Halbuki geçen Büyük Harb'de, pek ağır Alman topçusunun tesilerine dayanamayan Belçika kaleleri birer birer düşmüşlerdi. Bununla beraber bunların esaslı kısımları ve mahfuz yerleri, bu defa en ağır topçunun mermilerine dayanacak surette yeniden inşa veya takviye olunmuştu. Lüksemburg'dan, yani Majino daimi tahkimat cephesinin gelip bittiği Longwy'den Şimal Denize kadar olan Fransa - Belçika hududu boyunca da kuvvetli bir sahra tahkimat hattı vücade getirilmisti. Bu kadar tahkimat olduktan sonra barış zamanı, orduyu ve teslihatı son hedlere kadar arttırmak Fransızlara fazla göründü. Harb olursa müttefik orduların, Holanda, Belçika ve Fransa tahkimatı sayesinde düşmanın taarruzlarını nasıl olsa, nihayet bir yerde durduracakları unutuluyordu. Ondan sonra, harb 1914 - 18 de olduğu gibi yıllarla süren müzmin bir siper harbi halini alacak ve işte o zaman kesenin ağzı açılarak fabrikalar işliyecek, uçak, tank, top ve

Fransanın kara ve hava kuvvetleri cihetle harbe tamam surette hazırlanmasına mâni bir sebep teşkil eden Holanda, Belçika ve Fransa tahkimat hatları

tüfek yapılarak ordu en son hedlere kadar takviye edilebilecekti.

Ve böylelikle son zafer elde edilecekti.

Görüyoruz ki, Fransa bu harbe de, müstahkem hat tabiyesinden istifade edeceğini ummakla aldanıyordu. Geçen Büyük Harbin bile, bidayette, düşürülen veyahud dolaşarak geçilen kaleler dışında, tam bir hareket harbi halinde başladığını, Marne meydan muharebesinin, ancak Rus ordularının Alman topraklarına tecavüzü üzerine Alman garb ordusunun zayıflaması sebebiyle hasıl olan bir tesadüfle kazanılmış olduğunu ve ancak ondan sonra müstahkem hat yani siper harbinin başladığını Fransızlar düşünemilirdi. Bu sebeble yeni bir harbin geçen harb gibi başlayıp aynı tarzda sona ermesi için hiç bir sebep yoktu. Bunu, 1937 yılında bile, Fransa gelecek bir Avrupa harbinde İngilterenin onun yanında yer alacağına henüz tamamilen itimad edecek bir vaziyette değildi. Sark komşuları ise alabildiğince hazırlanıyor ve askerî kuvvetlerini son hadlere kadar arttıyorlardı.

Fransa gibi bir memlekette harb hazırlanması zâf ve geriliklerini Fransız büyüklerinin ve Fransız genel kurmayının vaktile görmemiş, söylememiş ve yazmamış olmaları tabiatle mümkün olmaz. Bir memleketin sırf müdafaa fikri ve ruhile kendini müdafaa edebilmesine imkân yoktur. Müdafaa, kendini hasmın iradesine terk etmek, harbin inisiyativini peşin olarak düşünmana bırakmak demektir. Bu sebeble Fransanın güya fasid bir demokrasî prensibi diye kendini müdafaa fikrine kaptırmasındaki büyük tehlikenin vukuf ve tecrübe sahiblerinin gözlerine batmaması mümkün değildir.

Nitekim general Weygand'ın 1937 de neşrettiği ve benim o zaman okuyarak Fransanın bulunduğu hazırlanmış hale şaşkınlığa vesile teşkil eden «La France elle-même défendue?» adındaki bir konuşma, Fransanın askerî ve siyasi harb hazırlıklarının kâfi bir haddede olduklarını gören ve bu yüzden kalbi çarpan yüksek karakterli bir askerî basiretli endişe, ihtar, nasihat ve tekliflerle dolu idi. Weygand her (Devamı 8 inci sayfada)

Münaka'at Vekilinin "Son Posta", ya beyanatı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İnünaktayım. Bu müddet zarfında Münakalat Vekâleti ile alakadar bilûmum dairelerde tetkikler yaptım. Memur arkadaşlarla yakından temas ettim. Ve hemen hepsinin faaliyetinden memnun kaldım.

Burada bilhassa tahmil ve tahliye işleri başlıca meşgul olduğum mevzu teşkil etmiştir.

İstanbul bugün, dünyanın aşağı yukarı en işlek bir ticaret şehri olmak istidadını gösteriyor. Bundan dolayıdır ki gerek deniz ve gerekse kara nakil işlerine aid elimizdeki vesaitle bu inkişafı karşılamak cidden müskülleşmiştir. Bununla beraber ittihazı lâzım gelen bütün tedbirler alınmıştır. Bizim bu tedbirlerden gözettiğimiz gaye, tahmil - tahliye işlerini bir halledile mükemmele, ideale götürmek değil, -günlük hali hazırda bu kabil değildir - ancak ihtiyaca mümkün olduğu kadar fazla cevap vermekten ibarettir.

Vekilin dünki tetkikleri

Münakalat Vekili dün sabah Beyoğlu posta telgraf müdürlüğüne uğruarak bir müddet meşgul olduktan sonra saat 11 de buradan ayrılarak mmtaka liman reisiğine gelmiş ve liman işleri Refik Ayenturandan liman ve tahliye meseleleri etrafında izahat almıştır.

Geç vakte kadar limanda tetkiklerine devam eden Münakalat Vekili, müteakiben Büyük Postahaneye gelecek posta telgraf müdürü ile görüşmüş, bütün memurların mesai tarzlarını yakından tetkik ederek kendileriyle hesabhalde bulunmuş, bilhassa halka karşı gösterilmesi lâzım gelen muameleler etrafında bazı direktifler vermiştir.

Cevdet Kerim İnce'den İstanbul - Edirne demiryolu üzerindeki sel tahrifatını mahallinde tetkik etmek üzere dün akşam saat 20.30 da Münakalat Vekilinin Pazartesi günü tekrar şehrimize avdet etmesi muhtemeldir.

Mareşal Petenin Almanlara karşı elinde tuttuğu koz

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İnünasının elinde bir koz olarak tutan Mareşal Petenin muhalefete karşılaşacağı anlaşılmaktadır.

Mareşal Petenin Abetzi tatmin etmek için bazı şeyleri kabul ettiği de söylenmektedir. Bunlar arasında Laval ile tevkiif edilmiş olan Kont Brionun tahliye edilerek işgal altında bulunan mmtakaya Fransa marabhası olarak tayini keyfiyeti de vardır.

Almanlar Lavalın kredisi düşük olduğunu ve kendilerine lâvükile bir me dedimeyeceğini gördüklerinden, de Brion'u yeni âlet olarak ihtihab ettikleri tahmin edilmektedir.

Mareşal istifa ederse

Maamafih Alman - Fransız vaziyetlerinde şimdilik bir değişiklik olabileceği sanılmamaktadır. Almanya esasen Fransız endüstrisinin kontrolü altında bulunduğundan üstelik askerî mahiyette talebelerde bulunacak olursa Mareşal Petain istifaya mecbur kalacak ve Veyganda mukavemetine geçme zamanının gelmiş olduğu işaretini verecektir.

Petaini Fransız topraklarından Alman kıtaatının geçmesine müsaade edeceği zannedilmektedir. Almanlar bunu cebrn yapmaya teşebbüs edecek olurlarsa, Fransız müstemlekelerinin vaziyeti bakımından kendi aleyhlerinde bir hareket yapmış olacaktırlar.

Naziler mütereddid

Almanların İtalyada fazla miktarda asker bulundurdularına dair henüz teyyüd etmiyen haberlere gelince, Almanyadan gelen malumat göre fazla kıtaat gönderilmemesinin İtalyan halkına pek fena karşılanacağı idrak eden Nazileri İtalyanlara yardım cereleri bakımından pek mütereddid bir vaziyete sokmuştur.

TAKVİM

1 incikanun		
Rami senesi 1856	22	Arabi senesi 1389
1 incikanun 9	Rami senesi 1940	Kasım 45
PAZAR		
Zilkade		
3	22	6
2	89	12
1	89	12
2	89	12
3	89	12
4	89	12
5	89	12
6	89	12
7	89	12
8	89	12
9	89	12
10	89	12
11	89	12
12	89	12
13	89	12
14	89	12
15	89	12
16	89	12
17	89	12
18	89	12
19	89	12
20	89	12
21	89	12
22	89	12
23	89	12
24	89	12
25	89	12
26	89	12
27	89	12
28	89	12
29	89	12
30	89	12
31	89	12

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Gazetelerden biri:

— İhrac maddelerimize talib olan epebi memleketlerin sayısı gittikçe çoğalmaktadır, diyor. Bu arada bilhassa kuru sebze istenilmekte olduğunu da söylüyor.

Bu malumatın hakikate tamamen tevafuk ettiğinden şüphemiz olmasın. Muharebe biraz daha sürerse talibere müraacaat sırasla numara kağıdı dağıtacağımız zaman da gelebilir. Yalnız bu meselenin bir yalnız var: Geçen yıl Türk köylüsü hükümetin irşadile elinden geldiği kadar ekti,

bilhassa buğday gibi, pamuk gibi milletler arası geçer akçe olan maddelere son derece ehemmiyet verdi, emeğinin karşılığını aldı, bu yıl ise takatının fevkiye de çıkmak azimindedir.

Fakat makine kuvvetine müraacaat etmedikçe biz toprağımızdan azami verimi alabileceğimize, teşvik, tergi, hattâ icarla büyük şirketler kurmadan da şu kuru sebze işini tamamen halledebileceğimize inanmıyoruz, ey ukucu sen:

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

İtalyanların Himaraya doğru ric'atleri devam ediyor
Yunanlılar yeniden birçok esir ve harb malzemesi aldılar

Atina, 22 (A.A.) — Dün gece nesredilen resmi tebliğde Yunan kuvvetlerinin ilerlemekte oldukları, yeni esirler ve harb malzemesi aldıkları bildirilmektedir.

İtalyan ric'ati devam ediyor
Atina, 22 (A.A.) — Yunan resmi sözcüsü, dün İtalyanların Himaraya doğru ric'atlerini devam ettiriyor ve Yunan kuvvetlerinin taziyekinin gittikçe arttığını beyan etmiştir. Tepedelen mıntakasında İtalyanların vaziyeti fevkalâde müşkülüdür.

Yunan filosu Adriyatikte
Atina, 22 (A.A.) — 15 i 16 ya bağlayan gece esasında amiral Cavalliasu kumandasında bulunan bir Yunan tipido filosu, Adriyatik denizinde Sason adasına kadar uzanan ve birkaç saat süren harekâta bulunmuştur. Düşmandan hiçbir iz görülmemiştir.

12 adada sefalet
Atina, 22 (A.A.) — Burada nesredilen resmi bir beyanattan anlaşıldığına göre 12 adalarda açlık ve terör hüküm sürmektedir. Bütün mahsul müsader edilmiştir. Adam başına günde yalnız 50 gram ekme verilmektedir.

İngilizler Libyada 29 İtalyan tayyaresi tahrib ettiler

Kahire, 22 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri karargâhı tarafından nesredilen tebliğde, Libyada Kastel-Benito tayyare meydanının siddetle bombardıman edildiği bildirilmektedir. Burada çok büyük yangınlar çıkarılmıştır. Hangarlardan çıkan hasara uğramış ve siddetli infilâklar müşahede edilmiştir. 24 İtalyan tayyaresi imha olmuştur. Dün, Kastel-Benito'da tahrib edilen tayyarelerin maada 5 İtalyan tayyaresinin de düşürülmüş olduğu öğülmüştür.

İngiliz tayyareleri Berlini 30 metreye kadar inerek bomba'adılar

Londra, 22 (A.A.) — İngiliz tayyareleri dün, Mans sahilinde Alman istilâ üslerini bombardıman ettiler. İngiliz sahillerinden buradaki infilâklar ve yangınlar müşahede edilmiştir.

İngilizler şimdiye kadar Almanyaya 4000 hava akını yaptılar

Londra, 22 (A.A.) — Son sekiz ay zarfında, İngiliz tayyareleri, 5000 hava akını yaptı. Bunlardan 4000 i Almaya ve Alman işgali altındaki bölgelere kullanılarak, 1000 ucustan fazla Alman tayyaresi meydanları üzerine, 700 de havadan, kanalları ve vol istisakları için kullanılmıştır. 850 akın da Alman doklarına ve istilâ limanlarına icra edilmiştir.

Fransız Hava Nazırı Suriyede

Kudüs 21 (A.A.) — Müstakil Suriyeli hava nazırı Bergeret'in Ramatuelle'de meyanını teftiş etmek üzere Suriyeye geldiği bildirilmektedir. Rayak meydana 120 tayyare, birçok memur, parça stoklar ve benzin de beraberinde götürüldü. Bunlar sıkı bir şekilde kontrol altında bulundurulmaktadır.

Büyü Menderes taşı, bazı köylerle münakalât kesildi

Söke 21 (A.A.) — Günlerdenberi devam etmekte olan şiddetli yağmurlardan Büyü Menderes taşmış ve ovamızın mezru ve gayri mezru kısmını su altında bırakmıştır. Birçok koyun ve hayvanat mahsur kalmıştır. Karına ve Bölme dalyanlarında çok zarar vardır. Mahsur bulunan hayvanat kayıklarla taşınmaktadır. Köylerle münakalât kesilmiştir.

Bardiyanın teslimi birkaç gün gecikecek

Kahire 21 (A.A.) — Royter a-jansının batı cölünde İngiliz karargâhı nezdindeki hususi muhabiri bildiriyor:

Trablustaki İngiliz ileri hareketi Bardiya harekâtının başlangıcındaki mütevali baskınlar yerine şimdi iyi hazırlanmış muntazam bir taarruz mahiyetini almıştır. Öyle anlaşılıyor ki, Bardiya müdafilerinin teslim olması için daha birkaç gün geçecektir. Çünkü ileri küt'alarımızı durdurmak için sahra toprakları muhafaza etmişlerdir.

Bundan maada İtalyanlar Bardiya'dan Sollumu bombardıman etmeğe ve bu suretle İngiliz gemilerin buraya malzeme çıkarmasına mâni olmağa teşebbüs etmişlerdir.

Dün Bardiya üzerinde uçan İngiliz tayyareleri, limanın üzerinde kalan duman tabakaları müşahede etmişlerdir. Bu dumanların topçu atesinden ileri gelmesi muhtemeldir. İtalyanlar Bardiya'yı müdafaya devam etmekte beraber İngiliz tayyarelerinin hücumlarına daha az maruz kalmaya için hava üslerini daha uzak yerlere nakletmeğe karar vermişlerdir.

Libyada harb şiddetlendi
(Baştarafı 1 inci sayfada)

garb ve şimali garbi muntakalarını temizlemeye devam etmektedir. Yeniden dört top ve 900 esir alındı. Sudan hududunda müfrezelerini taarruz faaliyetlerini devam ettirmişlerdir. Kenya cephesinde değişiklik yoktur.

Müthiş bir hücum hazırlanıyor

Kahire 21 (A.A.) — Batı cölünden gelen haberlere göre İngiliz kuvvetleri Bardiya'ya karşı müthiş bir hücum hazırlamaktadırlar. İtalyan kuvvetlerinin hakiki mevkiileri tam olarak bilinmemekle beraber Bardiya önündeki İngiliz ileri karakollarından alınan malumat General Bertinin onuncu ordunun bir kısmı ile köyde mahsur bulunduğunu göstermektedir. Son zamanlarda General Bertinin umumî karargâhının bir hafta evvel Tobruka naklettigi zannedilmekte idi. İtalyan müdafaa hattında birçok Howitzer topu bulunmaktadır. Hava çok soğuktur. Dondurucu bir rüzgâr esmektedir.

Meydan muharebesine doğru

Londra 21 (A.A.) — Royterin askeri muhabiri yazıyor: Akdenizden gelmekte olan haberler emniyet verici olmakta devam ediyor. Bu mntaka şimdilik harbin en mühim noktasını teşkil etmektedir. İtalyanlar şiddetli bir darbeye uğradıktan başka, karadan, denizden ve havadan sıkı bir surette sıkıştırılmaktadır.

Bardiya muhasara altındadır. İtalyanların mukavemet kabiliyetleri hakkında şimdiye kadar elde ettiğimiz tecrübeler nazaran Bardiyanın, yakın zamanda İngilizlerin eline düşeceği tahmin edilebilir. Graziani ya imdad göndermek istemiyor veya hücum gönderemiyor. Zira hava keşiflerinden alınan malûmata göre askeri hareket garbe, yani Tobruka doğru icra edilmektedir. Halbuki Graziani'nin kullanabileceği bu yegâne yol üstünde hiç bir hareket kaydedilmektedir.

İngiliz harekâtının Bardiya'yı aldıktan sonra duracağını düşünmek için hiç bir sebep yoktur. Bu kıtaat, ileri hareketini Tobruka kadar devam ettirmeye üzere hem manen, hem jeografik bakımdan iyi bir vaziyette bulunmaktadır. Bundan sonra Bingazi'ye almak için ikinci bir meydan muharebesine lüzum hâsıl olması mümkündür.

Bir İngiliz gazetesine göre
(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tarları arasında arbedeler vukua gelmiştir. Maamafih halen Mussolini için halkın isyanından ziyade faşist partisi ile ordu arasında çıkan ihtilâfın ehemmiyeti vardır. Bu ihtilâfın devletlerin

Ruzveltin mareşal Peteni mesajı

Vaşington 21 (A.A.) — Ruzvelt dün akşam gazetecilerle yaptığı toplantıda Vişi büyük elçisine tayin edilmiş olan amiral Leahy'nin mareşal Peteni'e kendisinin hususi bir mesajını göndermekte olduğunu bildirmiştir.

Bir Amerikan diplomatı Cezayirde

Tanca 21 (A.A.) — D. N. B. : Ruzvelt'in şahsi emniyetini kazanmış olan Amerikan diplomatlarından biri olan ve Fransız hükümeti nezdinde bir vazife ile tavsif edilmiş bulunan Murphy tayyare ile Marsilyadan Cezayire gelmiştir.

Şimali Afrikada bir teftiş seyahatine çıkan Murphy, Casablanca'ya da uğruyacaktır.

Eden Hariciye nazırı oluyor

Londra, 21 (A.A.) — Times gazetesinin parlamento muhabiri, Hariciye Nazırı Lord Halifax İngilterenin Amerika büyük elçiliğine tayin edildiği takdirde yerine Harbiye Nazırı Edenin getirilmesi ihtimali olduğunu bildirmektedir.

İngiliz filosu Adriyatikte 4 saat kaldı

Londra 21 (A.A.) — Royter a-jansının orta Akdeniz İngiliz filosu nezdinde bulunan muhabiri bu filonun merkezi Akdenizde yaptığı yeni harekâta dair ilk malûmatı vermektedir. Muhabir bu harekât hakkında şunları yazmaktadır:

Şiddetli fir fırtınaya rağmen muayyen vakitten evvel Otranta civarına vâsil olmuş bulunuyorduk. Gemiler, önceden, tesbit edilmiş muayyen saatte muharebe mevkiilerini aldılar. İki saat sonra Otranta boğazına girdik. Ben öndeki gemide bulunuyordum. İki saat kadar ağır ağır ilerledik. Bu esnada bütün gözlemlerimize dikilmiş bulunuyorduk. Toplarımız endakhta hazır. Toplar de hemen denize fırlatılacak vaziyette konulmuştu. Kesif bir zulumet içinde yolumuza devam ediyorduk. Amavudluk sahillerinden uzakta uzaya parlayan bazı ışıklar, arasına seçilebiliyordu. Bu esnada arkamızdan gelen zırlıklarımız Avlonyayı topa tutmak için vaziyet alıyorduk. Biz, bombardıman görevi yapacak kadar zırlıklardan uzak bulunuyorduk. Fakat Draç açıkları na vardığımız zaman Avlonyanın çok büyük bir muvaffakiyetle bombardıman edildiğini bildiren kısa bir haber aldık. Dönüste de Avlonya da bütün şiddetle devam eden yangınları gözümüzle görmeye muvaffak olduk. Bu esnada Avlonya limanından bir saatlik bir mesafede bulunuyorduk.

Her türlü mukabele ihtimali zail oluncuya kadar herkes vazifesi başında kaldı.

İtalyan denizinde dört saat süren bu cevalâmız esnasında düşman gemilerinin mevcudiyetine delâlet eden bir işaret görmedik.

Berlinin sikaveti üzerine Amerika Paris'teki 3 memurunu geri çekiyor

Vaşington 21 (A.A.) — Royter: Cordell Hull, bugün gazetecilerle yaptığı bir toplantıda, Amerika Birleşik devletlerinin Alman hükümetinin talebini is'af ederek Paris büyük elçiliğindeki üç memuru geri çekeceğini bildirmiştir. Hull, her hükümetin, diğer bir hükümetten, sebep vermeden kendi memleketindeki memurların geri çekilmesini istemek hakkını baiz olduğunu tebarüz ettirmiştir. Hull, üç alâkadar memur hakkındaki ithamları üzerinde tahkikat yapacağını ilâve etmiş, fakat hâdiselerin ilk tetkiki-

amın Vichy'ye karşı ve şimali Afrika'da bazı köyleri zapt etmiş. Yunanlar da bazı köyleri zapt etmiş. Yunanlar da bazı köyleri zapt etmiş. Yunanlar da bazı köyleri zapt etmiş.

Siyaset ALEMİNDE

• Felsefe hayattan evvel kurulamaz

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bundan birkaç zaman evvel muhtelif kaynaklar İngiliz dominyonlarının büyük bir konferans akdederek ana vatanın da iştirakile İngiliz imparatorluğunun harb gayelerini tesbit ve ilân edeceğini dünyaya yaymışlardı. Bu haberin yalan değil yanlış olduğu kısa zaman sonra anlaşıldı. Fılvaki Avam Kamarasının muhalif işçi partiyeye mensup azasından bir zat ancak üç muvafık ret toplayan bir takdir verdi ve İngilterenin, yapmaktaki muharebe ile takib eylediği gayelerin sarıh bir surette bildirilmesini istedi. Fakat üç muhalife karşı bütün bir millet meclisinin müteahid bir surette almış olduğu cephe davasını İngiliz milletince nasıl halledilmesi lâzım geldiğinin bir işaretini oluşturdu.

İngiltere, bu harbe, büyükler kadar küçük milletlerin de istiklâl ve hürriyetlerinin şampiyonu vaziyetinde bulunmaktadır. İstiyor ki devletin liberal varlığı içinde ferid için her türlü inkişaf imkânları temin edilmiş bulunsun. Demokrasinin alfabeli mahiyetinde bulunan bu esas kaide harbin patlaması beraber ortaya atılmış olduğu için Avam Kamarasında tecessül eden ara, şimdilik bunun teferüatle meşgul olmanın vakitsizliğine işaretten başka bir şey değildir. Yani bir hayatın felsefesini yapabilmek için evvelâ o hayatın yaşatılması lâzımdır. Demek ki, matlub olan şey, şimdiye kadar cereyan eden harbin hiç birine benzemeğe görül-men bu muharebenin evvelâ kazanılmasıdır. Gerisi nasıl olsa bir hale, yola konulabilir.

Maamafih geçen harbdan sonra da görüldüğü gibi harb sonu dünyasını organize etmek, bizzat harbi yapmaktan daha güç oluyor. Hele bu harb gibi birçok kıymetleri ve mefhumları değiştiren bir mücadele, böyle bir teşkilatlanmayı son derece çetin bir hale getirebilir. Ve asıl ihtilâf da burada başgösteriyor:

Mihver devletlerinin kanaatine göre, böyle bir teşkilât için her şeyden evvel Avrupa kıtasının iktisaden diğerlerine muhtaç olmaktan kurtulması lâzımdır.

Mükâbil nazariyeye göre de harb sonu Avrupasının eski haline aydetilememesi ve Mihverin görüşüne de uymaması bilhassa şarttır. Çünkü eski aydet muhakkak ki bir mütareke devrinden başka bir şey olmayacak ve yeni bir harb bütün şiddetle insanı yeni yeni müsibetlere sürükleyecektir.

Görüşlerin zıddiyeti burada başlıyor. Fılvaki Avrupanın harbdan sonra eski gümrük ihtilâflarına ve kredi buhranlarına düşmemesi, sun'î coğrafya tahdidatına uğramaması elbette ki gayanı arzudur. Fakat yıpratıcı bir harbdan sonra Avrupanın başka kıt'aların yardım olmaksızın kalkınabilmesini tasavvur etmek de kolay değildir. Bu sebeple bir tarafta kendi yağ ile kavrulmak ve sa'yî sermaye ile karşılaştırmak Mihverin Avrupayı infitrada sevkedecek olan düşüncelerine karşı diğer tarafta umumî bir teşriki mesal dileği vardır. Ve elbette ki harb mesabine kısa zamanda son verilebilmek bakımından bu görüş, ötekine müreccaktır; ve bütün dava, bu iki mühim tezi birbirile telef edebilmektedir.

Selim Ragıp Emeç

Hitler Atlantik sahili boyunca bir teşebbüste mi bulunacak ?

Londra, 22 (A.A.) — Times gazetesinin diplomatik muhabiri, Brenner geçidi yolu ile İtalyaya Alman küt'alarının fevc fevc gitmekte olduğu hakkında son zamanlarda çıkarılan şayiaları hakkında şunları yazmaktadır:

Halbuki hakikatte, İtalyada şimdiden mühim mevzileri işgal eden Gestapo memur ve kontrolörünün miktarını artırmak maksadile yalnız bazı teknisyenlerin hududu geçmişe benzemektedir.

Göbels'e göre İngilterenin bugünkü vaziyeti

Alman propaganda nazırının makalesi

Berlin 21 (A.A.) — D. N. B. a-jansı bildiriyor:

Alman propaganda nazırı Göbels, Das Reich mecmuasında «Öbür dünya» ismi altında bir makale neşretmiştir. Nazırı bu makalesinde Büyük Britanyanın harbi vâsıl olacağı neticeden çevirecek vesaite artık malik olmadığını söylemekte ve İngiltere için bundan sonra kendi hayatı merkezlerini ne dereceye kadar tahrib ettirmeye ve günün birinde hangi vaziyete gelişmiş teslim olmağa razı olacağını tayin meselesi söz konusu ilâve etmektedir. Bundan sonra Göbels İngiliz idare adamlarının, günden güne ümitsiz bir hale düşen İngilterenin hakiki vaziyeti hakkında hem kendi milletlerini hem de bütün dünyayı aldatmak için yaptıkları müteaddid teşebbüsleri mevzuabahs etmekte ve söziine şu suretle devam etmektedir:

«İngiltereyi idare eden sınıfın zihniyeti anlamaya teşebbüs etmeyiniz. Buna hic bir vakit muvaffak olamazsınız. Bu sınıf, bütün bütün başka bir dünyada yaşamaktadır. Şimdiye kadar kimsenin taarruz edemediği bu ada içinde kendisini emniyet altında gördüğü için bütün Avrupayı bugüne kadar bir misitemleke gibi telâkki etmiştir. Bire karşı onla iddia edilebilir ki şimdiye kadar Avrupada zuhur eden harbin bu İngiliz sınıfı nihayet Hindistan mevcud kabileler arasında zuhur eden ve onları daha iyi boyunduruk altına «labilmek için istismar edilmesi lâzım gelen dini ihtilâflardan daha fazla ehemmiyet kesbetmemiştir.

Dr. Göbels bundan sonra İngilterenin bil güyesi olarak yeni bir içtimaî Avrupa nazariyesini ileri sürdüğünü ve fakat aynı zamanda İngiliz esliha fabrikalarının vüde o-tuz ve kırk nisbetinde ve hattâ daha fazla dividendesler dağıtmakta devam ettiklerini söyledikten sonra şunları ilâve etmektedir:

Bütün bunlar İngiltere için normaldir. Çünkü plutokratların fikrine ve demokrasi usulüne işler bu tarzda cereyan etmek icab eder. Fakat millet, dünyanın bu en serbest memleketinde sofil bir surette yaşayan millet, diğer memleketlerden daha az söz söylemek hakkını haizdir. Bu millet her akşam yer altlarına inerek çamur, sefalet ve hastalıklar içinde 14 saat yaşamağa ve Cörçil ve emsalinin vadedtikleri mucizeyi beklemeğe mecburdur. Bazan da Coventry'nin, Bristol'un, Birminghamın ve Sheffieldin harabeleri arasında dolaşarak bir okka ekmek veyahud basını sokacak bir dam aramak zaruretindedir.

Dr. Göbels sözünü şöyle bitirmektedir:

Sakin bunları bizim tebliğleri-mizle mukayyeseye kalkışmayınız. Orası başka bir dünyadır, gözlerimize açılan yeni bir yabancî dünya... Bu dünya düşmek ve yuvarlanmak için çoktanberi olgun hale gelmiştir. Bunun için Avrupanın yeniden saadetine ve Almanyanın yeniden sulhüne kavuşacağı saate vâsil olmak için çalışalım ve mücadele edelim. O saat bizim azametli zafirimizin parlak saati olacaktır.»

Amerikada yapılan tayyarelerin yüzde yetmiş İngiltereye veriliyor

Nevyork, 21 (A.A.) — D. N. B. ajanının hususî muhabiri bildiriyor: Vaşingtondan haber verildiğine göre, Ruzvelt, Amerikada imal edilen tayyarelerin yüzde ellisi yerine yüzde yetmişinin İngiltereye verilmesine karar vermiştir.

Romanyanın yeni Hariciye Nazırı

Bükreş 21 (A.A.) — Stefani: Burada nesredilen resmi bir tebliğ göre, Romanyanın Berlin elçisi Constantin Grecianu Romanya hariciye nazırı tayin olmuştur.

Yugoslavyada şiddetli soğuklar

Belgrad, 21 (A.A.) — Yugoslavyada

Berline büyük bir hava akını daha yapıldı

Londra 21 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretinin tebliği:

Bugün, şafaktan az evvel, birkaç münferid düşman tayyaresi, İngilterenin şark kısmında birbirinden çok uzak bölgelere bombalar atmışlardır. Hasar azdır. Ölü ve ağır yaralı yoktur.

Gündüz, ufak mikyasta bazı düşman faaliyeti vukua gelmiştir. Öğleden sonra Londra mıntakasına atılan bombalar, bir apartmana düşmüş, pek az kişinin ölümüne sebebiyet vermiştir.

Bir düşman tayyaresi bugün öğleden sonra düşürülmüş, bu suretle bugün düşürülen tayyarelerin mik-darı ikive çıkmıştır.

Alman şehirleri üzerinde
Londra 21 (A.A.) — Hava nezaretinin istihbarat servisi, dün gece İngiliz hava kuvvetleri tarafından Ruhr havzası üzerine vavılmış olan akınların, havanın muhalefetine rağmen muvaffakiyetle icra edilmiş olduğunu bildirmektedir.

Alman tebliği
Berlin 21 (A.A.) — D. N. B. Resmî tebliğ:

19 Kânunuevvel 20 Kânunuevvel bağlayan gece Alman tayyareleri, Londra'da askerî ehemmiyeti haiz hedeflere müessir bir surette hücum etmişlerdir. Tavvarelerimiz gündüzleyin de Londra üzerine bomba atmışlardır. Cheimstford'da bir silâh fabrikası tehdit surette hasara uğramıştır.

Muharebe kesif uçurları, ta Sitedlands adalarına kadar bütün Britanya adası üzerine teşmül edilmiştir.

20-21 Kânunuevvel gecesi kuvvetli bombardıman filolarımız cenubi ve merkez İngilterede, askerî ehemmiyeti haiz hedeflere hücum etmişlerdir. Dün gece düşman bilhassa Berline hücum etmiştir. Bu hücum münhasıran gayri askerî hedeflere tevcell edilmiştir. Bazı evlerle katedral hasara uğramıştır. Sivî halktan 6 kişi ölmüş ve 17 kişi yaralanmıştır. Bu siviller şimâkların dışında düşman tayyaresini düşürmüşlerdir.

Berlin Katedrali üzerinde

Berlin 21 (A.A.) — D. N. B. : Mezahib nezaretinin bir tebliğinde, İngiliz tayyareleri tarafından Berlin katedrali üstüne atılan bombaların bir buçuk milyon marklık hasara sebebiyet verdiği bildirilmektedir.

Potensdamda

Postdam 21 (A.A.) — D. N. B. : 20 Kânunuevvel 21 Kânunuevvel bağlayan gece bir İngiliz pilotu Potsdamın tarihî mahalleleri üzerine infilâk ve yangın bombaları atmıştır.

Bu hücumun, şimdiye kadar üç kişinin ölümüne sebebiyet verdiği tesbit olmuştur.

Bu'garistanda Yahudiler aleyhinde kanun

Sofya 21 (A.A.) — D. N. B. : Sobranyada, milli koruma kanununun müzakeresi, mühim sebebler dolayısıyla gece yarısı tatil edilmiştir.

Mason locaları gibi gizli cemiyetlerin feshi Yahudilere müteallik iki mühim madde kabul edilmiştir. Yahudiler bundan sonra harsi, siyasi ve askerî hayattan uzaklaştırılacaklardır. Bundan maada, iktisadî sahadaki nüfuz ve faaliyetleri de tahdid edilecektir. Bundan sonra Yahudiler Bulgar vatandaşlığına iktisab edemeyeceklerdir. Irk ve din bakımından babası ve annesi Yahudi olan her şahıs Yahudi sayılacaktır.

Elenler yeniden top'ar ve esirler aldılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Daha şimalde leri harekati devam etmiş ve yeni tepeler zaptolunmuştur.

Havaların fena oluşu Yunan taarruzunu işkâl etmektedir.

İtalyan tayyareleri, Kızıllağ işaretini açıkça taşıyan bir hastaneyi bombardıman etmiştir.

İtalyan esirleri, siyah gömlekle bir kendi arkadaşları arasında nasıl hafiyelik yaptıklarını anlatıyorlar.

Yunan tebliği
Atina 21 (A.A.) — Yunan orduları başkumandanlığının dün akşam neşrettiği 55 numaralı tebliğ:

Lehimize neticelenen bir muharebe-beden sonra yeni mevziler zaptettik. Düşmanın aralarında bir de ehar-

Şehir Haberleri

Baro umumi heyeti dün top'landı

Toplantıda yeni idare heyeti seçimi yapıldı, bazı azalar yersizlik yüzünden koridorda yapılan toplantılara itiraz ettiler

İstanbul barosu umumi heyeti geçen haftaki içtimasında müddeti biten reisin yerine Mekki Hikmet Gelenbeği reis intihab etmiş, idare heyeti seçimi ise reyler muhtelif şahıslar üzerinde dağıldığından bir hafta sonraya tehir edilmiştir.

Baro, umumi heyeti, adliyenin 2 nci kat koridorunda dün de içtima ederek, geçen haftaki intihabında en fazla rey alan 10 kişi arasında yeni seçim yapmıştır. Hafi rey ile yapılan bu seçim neticesinde 128 revle Sami Sırmalı, 108 revle Yusuf Kenan Antel, 91 revle İsmail Ağah Alikan ve Hüseyin Avni Kiper, 85 revle Hamdi İpekoğlu baro idare heyetine azalığa seçilmişlerdir. Yedek azalıklar da Sıtkı Koral ve Şeref Adoran seçilmiştir.

Intihabat bittikten sonra idari raporla, senelik bütçenin müzakeresine geçilmiştir. Bu sırada kürsüye gelen reis Mekki Hikmet, mesai-sinden dolayı eski reise teşekkür etmiş, söz alan Hasan Hayri Tan da buna teşekkürle mukabele etmiştir.

Heyeti idare raporu okunduktan sonra, son bir sene zarfında vefat eden dört meslekdaşın hatırasına hürmeten bir dakika ayakta sükût edilmiştir.

Bunu müteakib bazı azalar söz alarak, idare heyeti raporuna temas etmişler ve düşüncüklerini söylemişlerdir. Bu arada avukat Vedat Ardahan, baro içtimalarının adliye koridorunda yapılmasına itiraz etmiş ve ezilmişlerdir.

Adliye sarayı bu sene de inşa edilmiştir. Yersizlik yüzünden, koridorlarda içtima ediyoruz. Hiç değilse, bundan sonra Halkevinde, vahud Üniversite salonunda toplanalım.

Vedat Ardahan sözleri arasında daha birçok meseleleri mevzu bahis etmiş, baro dahili talimatnamesinin değişmesi, sık sık toplantılar yapılması gibi taleplerde bulunmuştur.

Bilâhare, avukat Mes'ud Selen, Mahmud ve diğer bazı azalar söz alarak, mesleki derdler ve meseleler üzerinde muhtelif mütalealar iletişmişlerdir. Kısa süren münaheşalar olmuş, neticede kürsüye gelen reis:

«Ortaya atılan mütalealar başlı başına mütalea ve müzakere mevzuu olacak kadar mühimdir.»

Dedikten sonra, arkadaşlarına kısaca izahat vermiştir. Bu arada, bir toplantı veri temin için de çalışma yapmıştır.

İdari rapor ve senelik bütçe ittifakla kabul edildikten sonra, Celâl Said ve Yusuf Ziya Koca reis in tekli ile mürakibliklere seçilmişlerdir. Diğer meselelerin görüşülmesi baska bir içtima bırakılmıştır.

Küçük haberler

Dünkü ihracatımız 30 bin lirayı bulmuştur. Yapılan ihracat meydanında, İsveç barsak, Macaristan ve İsviçreye kum darı ve Macaristana iç fındık sevkedilmiştir.

Şoför Hasan Uslanmazın idaresindeki 1631 sayılı otomobil Necatibey caddesinden geçerken, İbrahim Akdeniz adında bir gence çarparak baryandan yaralanmıştır. Yaralı tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, suçlu şoför hakkında tahkikata başlanmıştır.

Çatalca'nın Çukurbostan köyünde, tarlaya koyun sokmak meselesinden çıkan bir kavgada, tarla sahibi Bayramı bucağı olarak, öldüren çoban Hüseyin Ercanın duruşmasına birinci aşrezaada devam edilmiştir. Dünkü gelsede birkaç şahid dinlenmiştir. Bunlar, kavganın bidayetinde bulunmuşlarını, ancak cinayet işlenirken görmediklerini söylemişlerdir. Duruşma, diğer şahidlerin celbi için, talik edilmiştir.

İnhisarlar İdaresinin İzmirden bira tankları getirme kararı verdiğini yazmıştık. Haber aldımıza göre, bu tanklar getirilmiş ve İnhisarlar İdaresi bira fabrikalarında kullanmaya başlanılmıştır. Bu suretle bira fabrikalarının günlük istihsal kabiliyetleri 3 milyondan 6 milyon litreye çıkmıştır.

Kuruçeşmede Kaplan vapuru nun çarpması parçalandığı yazdığımız Lütfi kaptanın idaresindeki motor denize dökülen 1500 gaz ve...

Vazifesini suiistimal etmekle maznun avukatın beraeti istendi

Bir boşanma davasından çıkan ve avukatın baroca muvakkaten vekâletten men'ine sebep olan dava entresan safhalar arz ediyor

Aleyhindeki şikâyetin tetkiki, Ankaradaki divana aid olması sebebiyle bu tetkikin neticesine kadar, İstanbul barosu tarafından vekâletten men edilen avukat Kâmi Nazım Bilman hakkındaki davaya dün de Üsküdar asliye ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Vefik Baturun açtığı ve müddeiumumiliğin de iştirak ettiği bu davanın mahiyeti şudur:

Bundan iki sene evvel Vefik Batur adında bir zat karısı aleyhine bir boşanma davası açmış ve bu iş için de avukat Kâmi Nazım Bilmanı vekil tayin etmiştir. Bir hayli zaman devam eden ve birçok safhalar geçiren bu dava nihayet tarafların anlaşma ve barışmalarile neticelenmiştir.

Davacı ile karısı, bu anlaşmadan sonra bir buçuk ay beraber yaşamışlar ve müteakiben de tekrar mahkemeye düşmüşlerdir.

Fakat karı koca arasında tahaddüs eden bu son ihtilâfta avukat Kâmi Nazım evvelce kocanın vekâletini ifa ederken bu sefer kocanın vekâletini druhte etmiştir. İşte dava mevzuu da budur. Vaziyet bu sekl girince avukat Kâmi Nazım da davacı mevkinde bulunan Vefik Batur aleyhine bir hakaret davası açmıştır.

Bu müteakib davalara tevhidden riyet eden mahkemenin dünkü celsesinde Vefik Baturla, Kâmi Nazım Bilman ve avukatı Suad Tahsin Türk bulunmuşlardır.

Avukatlarla büyük bir dâmlevici kalabâhğının hazır bulundukları dünkü duruşmada, Vefik Baturla avukat Suad Tahsin Türk arasında bir hayli münakaşalar olmuştur.

Vefik Baturun tevsi tahkikat hakkındaki talebini reddederken, tetkikatın sona erdiğini karar altına alan mahkeme, iddiasını yapması için müddeiumumi Sevket Teomana söz vermiştir.

Tuna yolile ihracatımız bir miktar azaldı

Tuna yolile yapılan ihracatımızda son bir hafta içerisinde küçük bir eksilme kaydedilmiştir. Bu tenakus, ihracat vaziyetinin durgunluğundan ziyade kış mevsiminin gelmiş olmasına ve noele atfedilmektedir. Tunanın kısmen donması yüzünden bu yolla yapılan ihracat kısmen azalmıştır. Bu münasebetle, memleketimizden Tuna yolile yapılan ihracat geçen haftalara nisbetle azalmış ve kısmen demiryolu na inhisar etmiştir. Bu şekilde Tuna yolile yapılan ihracatımız üçte bir nisbetinde azalmasına mukabil, demiryolile yapılan ihracatımız da yarı yarıya artmıştır.

Lâmartin hakkında konferans

Türkiye Turing ve Otomobil Klubünden: Meşhur büyük Türk dostu ve Fransız edibi Lâmartin'in 160 inci senesi devriyesi münasebetile Birincikanun 23 üncü Pazartesi günü, saat 5 te, Üniversite Hukuk Fakültesi salonunda, reisimiz Reşid Saffet Atabini tarafından Fransızca bir konferans verilecektir.

Odun ve kömürçülerin kontrolü

Son günlerde havalatın soğuması üzerine bazı semtlerde odun ve kömürçülerin fiatları artırdıkları görülmüştür. Dün Firuzâğada Mehmed adlı bir kömürçü narktan fazla fiatla kömür satarken yakalanmış, ihtikâr suçile adliyeye verilmiştir.

Belediye, odun ve kömürçülerin sıkı bir şekilde kontrol edilmesini alâkadarlara baidirmiştir.

General Refik Münirin cenazesi kaldırıldı

Şehir Meclisi azasından, emekli General Dr. Refik Münir evvelki gece vefat etmiş, ve cenazesi dün askeri merasimle kaldırılmıştır. Cenaze töreninde Vali ve Belediye Reisi doktor Lütfi Kırdar, Şehir Meclisi azaları,

General Refik Münirin cenazesi kaldırıldı

Şehir Meclisi azasından, emekli General Dr. Refik Münir evvelki gece vefat etmiş, ve cenazesi dün askeri merasimle kaldırılmıştır. Cenaze töreninde Vali ve Belediye Reisi doktor Lütfi Kırdar, Şehir Meclisi azaları,

Müddeiumumi, avukat Kâmi Nazım hakkındaki bütün iddiaları yegân yegân tafsil ve tahlil ettikten sonra ezcümle şunları söylemiştir:

«Kâmi Nazım aleyhindeki tahkikat evrakı suçlu hakkında ceza kanununun 294 üncü maddesinin tatbik edilmesi iddiasile mahkemeye sevkedilmiştir. Gerçi, davacı karı koca arasında açılmış, mevzu ve saikleri bakımından aynı olan iki dava vardır.

Fakat birinci dava, ayrılağa hasredilerek, iki tarafın muvafakat ve barışmalarile neticelenmiştir.

Bu itibarla ikinci dava ayrılmıya müstenid aynı dava olarak kabul olunamaz. Ve bu sebeble de hâdisede avukat Kâmi Nazım hakkında tatbiki istenen 294 üncü maddede tasrih ve tavsih edilen suç unsuru mevcut değildir.

Binaenaleyh; avukatlık vazifesini suiistimalden ibaret bulunan bu suçundan dolayı Kâmi Nazımın beraetini isterim.»

Bundan sonra müddeiumumi Sevket Teoman Vefik Batur hakkındaki iddiasına geçmiş ve demiştir ki:

«Avukat Kâmi Nazımın vekâletile Vefik Batur aleyhine açılan ceza takibâtı safhalarına, bu husustaki zabıta tahkikatına ve dinlenen şahidlerin şehadetine göre hakaret fiili sabittir.

Hareketine uyan ceza kanununun 482 nci maddesinin 2 nci bendine göre ve 80 inci madde nazara alınarak cezalandırılmasını talep ederim.

Bu iddia müteakib mahkeme riyaseti taraflara müdafaalarını yapmaları için söz vermiş, onlar da müdafaalarını hazırlamak üzere mahkemeden mühlet istemişlerdir.

Müdafa ve karar için duruşma baska bir güne bırakılmıştır.

Toplatırılan İngiliz liralari ödeniyor

Bir müddet evvel bankalar tarafından toplattırılan İngiliz liralari nun bedellerinin ödenmesi hakkında Maliye Vekâletinden emir gelmiştir. Tevziata birkaç güne kadar başlanacaktır. İngiliz liralari nin bedelleri, bunların bankalara toplattırıldığı tarihteki kur üzerinden teydi olunacaktır. Tediye merkez bankası tarafından yapılacaktır.

Kavurmadan zehirlenen iki amele

Erenköyünde, İskele caddesinde bir garajda yatıp kalkan amelelerden Hüseyimle arkadaşı İbrahim, dün bir bakkaldan aldıkları kavurmayı yemişler, bir müddet sonra da zehirlenme alâmi göstermişlerdir.

Her iki amele de tedavi edilmek üzere Nümun hastanesine kaldırılmışlardır. Teemmüm hâdisesi etrafında zabıta tahkikat yapılmaktadır.

Eminönü Halkevinde toplanan hediyeler

Orduya kış hediyesi toplanılması faaliyeti büyük bir hızla ilerlemekte-dir.

Eminönü Halkevi tarafından Kızılay Kurumuna bu hafta içinde 10,000 parça yün eşya tevdi edilmiştir.

Dün de Eminönü Halkevine askerlerimiz için manifatura tüccarlarımızdan Dilberzade 2000 parça eşyadan mürekkebe bir teberrüde bulunmuştur.

Mekteplerde yılbaşı tatili

Maarif Vekâleti, yılbaşında orta tahsil müesseselerinin bir hafta tatil edilmelerini dün alâkadarlara bildirmiştir. İlkokullar üç gün tatil yapacaklardır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebağında dram kısmında Gündüz saat 15,30 da Akşam saat 20,30 da BULUNMAZ UŞAK İstiklal caddesi komedi kısmında Gündüz saat 15,30 da

Altı muhtekir bakkal yakalandı

Üsküdar'da yakalanan suçlular yakında mahkemeye verilecekler

Dün, Üsküdar müddeiumumiliği altı bakkal hakkında milli korunma kanununa muhalefet suçundan takibata başlamış bulunmaktadır. Muh-telif gıda maddeleri üzerinde ihtikâr yaptıkları tesbit olunan bu bakkallar şunlardır:

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde Karakol sokağında 86 numarada bakkal Avram kızı Ester, Piyasa caddesinde 64 numarada bakkal Foti, Yeldeğirmeninde Nemlizade sokağında 80 numarada Yorgi, Uzunhafız sokağında 77 numarada Yorgi, Bahariye caddesinde 28 numarada Koço ve Yeldeğirmeninde Karakol caddesinde Ahmed oğlu Ali.

Muhtekir bakkallar birkaç güne kadar aid oldukları mahkemelere teslim edileceklerdir.

Şehre 300 alarm düdüğü daha konuldu

Yılbaşından sonra yapılacak olan büyük hava taarruzlarından korunma denemeleri hazırlıklarına devam olunmaktadır. Vilâyet, yeniden şehrin muhtelif semtlerine, (300) a-larm düdüğü koydurmuştur. Mü-him polis noktalarına da alarm düdükları konacaktır.

Denemeler, hava vaziyeti gözönünde bulundurulacak yapılacaktır.

Kauçuk tevziatına yakında başlanıyor

Son zamanlarda, muhtelif tarihlerde gümrüklere gelen kauçukların tevzi işi hakkında, alâkadar dairelerle temaslarda bulunmak üzere Ankara giden lâstik ihracatçıları heyeti dün avdet etmiştir. Piyasaya verilecek kauçukların hangi müesseselere tevzi edileceği ve bunların işleniş şekilleri üzerinde yapılan konuşmalar müsbet şekilde neticelenmiştir. Tevziata birkaç güne kadar başlanacaktır.

Şimdiki halde tevziat, daha ziyade lâstik ayakkabı ve kalos imal eden müesseselerle otomobil lâstığı yapan fabrikalara yapılacaktır.

BUGÜN SAKARYA Sinemasında İstanbul'da ilk defa CASUS HACI MUSTAFA Türkistan ve Buharada cereyan eden bir casusluk filmi İlaveten: PATRONUM KOCAM CLAUDETTE COLBERT — MELVYN DOUGLAS Fransızca sözlü hoş bir komedi Bugün saat 11 de tenzilâtli matine.

SUMER Sinemasının Önümüzdeki SALI AKŞAMI, GALA SUARESİ olarak takdim edeceği Sevimli güzel ve altın sesli yıldız DEANNA DURBİN'in en son ve en mükemmel şaheseri İLK AŞKI filmi görmeğe hazırlanınız.

TAKSİM Sinemasında Bugün fevkalâde bir program 2 büyük ve muhteşem film birden Umumi istek üzerine bu mevsimde en çok beğenilen büyük şark filmi 1- OKYANUS BEKÇİLERİ (RALF BELLAMI) Kolumbiya film şirketinin 939 - 940 senesi için hazırladığı büyük havacılık filmi. 2 - KIZIL SALOME RAKKASE

Kesik baş cinayetinin muhakemesine başlanıldı

Katil, mahkemede: «Beni korkuttular, aynen dediğimiz gibi söyliyeceksin diye ısrar ettiler, bunun üzerine, ben öldürdüm, sözlerini söylemeye mecbur kaldım», dedi

Erenköy civarında Sahrayıcedidde yukubulan meşhur «kesik baş» cinayeti faili, temizlik amelesinden Mustafa Üsküdar sorgu hâkimliği kararı ile idamı isterek, ağırceza mahkemesine sevkedildiğini yazmıştı. Katilin muhakemesine 1 inci aşrezaada dün başlanılmıştır.

Mustafa, maktul Mevlûdu kendisi öldürdüğünü poliste ve bâhâre müddeiumumilik ve sorgu hâkimliğinde alınan ifadelerinde mükerrenen ıkrar ettiği halde, dün mahkemedeki sorgusunda inkâr yoluna sapmıştır. Maznun, demiştir ki:

«Geçen yaz çalışmak için Kastamonudan İstanbul geldim. Eniştem beni Kadıköyünde amele olarak, temizlik işlerine koydu. Ölen Mevlûd da temizlik amele idi. Ahabab olduk. Ben, Yeldeğirmeninde Resmîye isminde bir kadının evinde ayda 2,5 liraya bir oda kiralamıştım. Mevlûd da oraya taşındı. Bir müddet sonra Mevlûdu işe devam etmediğinden vazifesinden çıkardılar. Adapazarına gitmek üzere, benden ayrıldı. Ben de başka bir iş bulmak için, vazifeyi bıraktım. Kas tamonuya gittim. Aradan iki ay geçti, bir gün polisler beni alıp, karakola götürdüler. «Mevlûdu öldürmüşler, bu işi sen mi yaptın?» diye, sordular. «Hayır» dedim. On gün sonra beni İstanbul'a, Üsküdar tevkifanesine getirdiler. Oradan 2 nci şubeye. Beni korkuttular bay reis! «Mevlûd bana kar-

şı gayri ahlâki hareketlerde bulunmak istiyordu. Bunun için, onu öldürdüm diyeceksin.» dediler. Ben de korktum, deyiverdim. Sonra, memurlarla vakayere gittik. Korkudan orada da aynı şekilde ifade verdim.»

Garib bir köylü olan katil, biraz durduktan sonra sözünü şunları ilâve etmiştir:

«Aptest alırım, huzurunuzda yeşil kitabı el basarım. Bu adamı, ben öldürmedim, bay reis!

Suçlunun sorgusunu müteakib, hâdiseye etrafında sorgu hâkimliğince yapılan tahkikat evrakı mahkemeye okunmuştur. Mustafanın ilk tahkikat sırasında hâlî bir mer'ada işlediği bu cinayeti en ufak teferrüatına kadar anlattığı, buna sebep olarak da maktul Mevlûdun kendisine karşı gayri ahlâki hareketlerde bulunmak istediğini ileri sürdüğü anlaşılmıştır.

Reis, bu tafsilât okunduktan sonra, katile: «Bunlara karşı ne dersin? Sorgu hâkimi de seni dövmeyi, tazyik etmedi ya! Orada, suçunu itiraf etmişsin.»

Diye sormuştur. Maznun, masum rolü oynamakta devam ve korkudan, bunları söylediğinde ısrar edince, müddeiumumi söz almış ve:

«Maznun hapisanede iyi ders almış. Öyle anlaşılıyor.»

Demistir.

Duruşma, şahidlerin celbi için, talik edilmiştir.

Yalnız büyük aşklara sahne olan... Daima heyecanlı avantürler yaşan... Tuna sahilleri birçok filmere mevzu olmuştu. Fakat: Bugün LÂLE'de göreceğiniz RODE SANDOR meşhur ÇİGAN orkestrasının süslediği (Türkçe) Mavi Tuna Şarkısı Bunlara hiç benzemiyen... Zevkine eş olmayan... Ateşine kanılmıyan... Yepyeni bir şaheserdir. DİKKAT: Bu film evvelce bu isimde gösterilmiş olan filmle hiçbir münasebeti olmayıp memleketimizde ilk defa gösterilmektedir. MÜHİM İLÂVE: En son gelen dünya harbinin mühim vak'aları (Türkçe) PARAMUNT JURNALDA Bugün saat 11 de tenzilâtli matine.

YARIN matinelere den itibaren MELEK SİNEMASINDA Yaş itibarıyla küçük - Fakat kıymetli büyük bir yıldız hakikalar dolu nefis filmi: SHIRLEY TEMPLE in yarattığı tamamen renkli MAVİ KUŞ Yalnız çocukların değil, gençlerin ve büyüklerin de zevkine, seve seve göreceği bir şaheserdir. BILLÜR KÖŞK Filminde 9200 artistler rol alıyor....

SUMER Sinemasının Önümüzdeki SALI AKŞAMI, GALA SUARESİ olarak takdim edeceği Sevimli güzel ve altın sesli yıldız DEANNA DURBİN'in en son ve en mükemmel şaheseri İLK AŞKI filmi görmeğe hazırlanınız.

TAKSİM Sinemasında Bugün fevkalâde bir program 2 büyük ve muhteşem film birden Umumi istek üzerine bu mevsimde en çok beğenilen büyük şark filmi 1- OKYANUS BEKÇİLERİ (RALF BELLAMI) Kolumbiya film şirketinin 939 - 940 senesi için hazırladığı büyük havacılık filmi. 2 - KIZIL SALOME RAKKASE

SPOR

Askerî mektepler boks maçı

Düinkü müsabakalar çok heyecanlı oldu

Askerî mektepler boks şampiyonasına dün Beyoğlu Halkevi salonunda başlandı. Harb okulu, Deniz, Kuleli ve Maltepe lisesi boksörleri arasında bu müsabakalarda İstanbul Kumandanı, mekteb müdürleri ve birçok talebeler bulundu.

Halkevi reisi Ekrem Tur bir hitabe okudu.

Maçlar:
Deniz Lisesinden (Murad) — Kuleli Lisesinden (Osman).

Birinci devre çok sıkı yumruklarla geçti. İkinci devre yumruk yağmuru altında başladı. İki boksör de iyi dövüştü. Son ravund çok dermansız başladı ve böylece bitti.

Son bir ravund daha ilâve edildi. Murad hâkim dövüştü ve sayı hesabı galib sayıldı.

Kuleliden (Zeki)—Maltepeden (Nuri) Zeki hasmını, şarptıcı yumruklarla bir dakika istirahate sevketti.

İkinci ravund biraz kaçış, biraz da mücadele ile geçti. Zeki hâkimdi. Son ravund iki boksörün sıkı vuruşları ile geçti.

Daha fazla atak yapan Zeki sayı ile galib sayıldı.

Nuri daha iyi dövüştü, Zeki bir çok favul yapmıştır.

Deniz Lisesinden (Bülend) — Maltepeden (Cemal)

Cemal ilk ravunda çok yumruk attı. Bülend garib bir şekilde hep müdafaa idi.

Son ravunda Bülendin menecerleri ringe sünger attılar.

Cemal galib ilan edildi.

Hafif siklet:
Deniz Lisesinden (Sermed) — Maltepeden (Kemal).

Maç çok sert başladı. Sermedin vuruş ve kaçışları iyi idi, bu yüzden Serveyi hâkim bitirdi.

Kemal ikinci devrenin başında nakavut oldu. Sermed iyi dövüştü. Sermed üçüncü ravunda her kolladığı noktaya yumruk ata, ata maçı katli galibiyeti bitirdi.

Hafif siklet:
Deniz Lisesinden (Halid) — Kuleliden (Halid)

Seifi ilk ravunda hâkimdi.

İkinci ravund müsavi fenecek hücum ve vuruşlarla bitti.

Maça üçüncü ravunda Seifi hâkimdi. Hakem maçı bir ravund daha sonatı. Halid nakavut oldu. Neticede Halidin galibiyeti ilan edildi.

Denizden (Afif) — Kuleliden (Sabahattin)

Atif devreyi hâkim vuruşları bir çok Sabahattin kendini iyi müdafaa etti.

Katli hâkimiyeti esasen bütün ravundlarda muhafaza etmiş olan A. Sabahattin 4 üncü ravunda da hâkim bir çarpışmadan sonra hak etmiş olduğu galibiyeti elde ederek uzun zaman alkışlandı.

Deniz Hesi (Bedil) — Kuleli (Sabri)

Bu maç üzerinde büyük bir ehemmiyet atfediliyordu. Kuleliden Sabri 6 kade hâkim vurmağa başladı ki Sabri birinci ravunda müsabakayı bıraktı.

Denizden (Afif) — Kuleliden (Sabahattin)

Atif devreyi hâkim vuruşları bir çok Sabahattin kendini iyi müdafaa etti.

Katli hâkimiyeti esasen bütün ravundlarda muhafaza etmiş olan A. Sabahattin 4 üncü ravunda da hâkim bir çarpışmadan sonra hak etmiş olduğu galibiyeti elde ederek uzun zaman alkışlandı.

Deniz Hesi (Bedil) — Kuleli (Sabri)

Bu maç üzerinde büyük bir ehemmiyet atfediliyordu. Kuleliden Sabri 6 kade hâkim vurmağa başladı ki Sabri birinci ravunda müsabakayı bıraktı.

Denizden (Afif) — Kuleliden (Sabahattin)

Atif devreyi hâkim vuruşları bir çok Sabahattin kendini iyi müdafaa etti.

Katli hâkimiyeti esasen bütün ravundlarda muhafaza etmiş olan A. Sabahattin 4 üncü ravunda da hâkim bir çarpışmadan sonra hak etmiş olduğu galibiyeti elde ederek uzun zaman alkışlandı.

Deniz Hesi (Bedil) — Kuleli (Sabri)

Bu maç üzerinde büyük bir ehemmiyet atfediliyordu. Kuleliden Sabri 6 kade hâkim vurmağa başladı ki Sabri birinci ravunda müsabakayı bıraktı.

Denizden (Afif) — Kuleliden (Sabahattin)

Atif devreyi hâkim vuruşları bir çok Sabahattin kendini iyi müdafaa etti.

Katli hâkimiyeti esasen bütün ravundlarda muhafaza etmiş olan A. Sabahattin 4 üncü ravunda da hâkim bir çarpışmadan sonra hak etmiş olduğu galibiyeti elde ederek uzun zaman alkışlandı.

Deniz Hesi (Bedil) — Kuleli (Sabri)

Bu maç üzerinde büyük bir ehemmiyet atfediliyordu. Kuleliden Sabri 6 kade hâkim vurmağa başladı ki Sabri birinci ravunda müsabakayı bıraktı.

İKTİSADİ TETKİKLER

Mısırın stratejik ve iktisadî ehemmiyeti

Mısır için bugün ve dün cereyan eden mücadelelere bir bakış

Yazan: Hasan Âli Ediz

Mısır'dan bir manzara: Ehamların görünüşü

Geçen Dünya Harbinde olduğu gibi bu harbe de Almanyanın en fazla ehemmiyet verdiği yerlerden biri Mısır'dır. Almanya, Emperyalizm safhasına girdiği andan itibaren, önceleri el altından, sonraları açıktan açığa, Mısır için mücadele etmiştir. Almanyanın şarka yayılma planının en başında Mısır gelir. İtalyada Fasizm iktidara geldiğinden beri, İtalyanın yakın hedefi, Akdeniz hâkimiyeti ve Mısırın istilasidir. Şimdi mağlûben İngilizlerin önünden çekilmekte olan muazzam Grazyani ordusu Mısırı fethetmek için teşkil edilmiştir.

Mısır bundan 60-70 yıl önce Fransa ile İngilterenin de bir mücadeleye mevzu idi. Görülüyor ki uzun bir tarih boyunca Mısır, daimi olarak büyük devletler arasında bir mücadele mevzu olmuştur.

Basta İngiltere olmak üzere bütün büyük devletlerin Mısır'a kadar fazla ehemmiyet vennelerinin sebebi nedir?

Mısır bu kadar fazla ehemmiyet verilmesinde birçok sebeplerden ileri gelmektedir: Avrupa, Asya, Afrika gibi üç mühim kıtanın birleştiği bir noktada bulunan Mısır, stratejik bakımdan fevkalâde mühim bir mevki işgal etmektedir. Hele 1869 yılında, Akdeniz, Kızıldeniz ve Hind Okyanusu ile birleştiği Siveys kanalı açıldıktan sonra Mısırın stratejik ehemmiyeti bütün arttı.

Siveys kanalındaki bahsedilen bir diğer yazımızda mufassalân izah edildiği üzere, İngiltere, 1878 yılında, Mısır Hidivini elinde bulunan Siveys kanalına aid hisse senedinin % 40'undan fazlasını satın alıncaya kadar, kanalı fiilî ve hakikî sahibi oldu. Siveys kanalının açılışından sonra gerek Mısırın, gerekse Akdeniz havzasının iktisadî ehemmiyeti ve, eskisile ölçülecek derecede arttı. Bu vaziyetten en fazla istifade eden Büyük Britanya imparatorluğu oldu. Çünkü elinde Hindistan müstemlekesi ve diğer

Uzakşark pazarları bulunan Büyük Britanya imparatorluğu, anavatana Uzakşarkta müstemleke arasında mevcut muvasalayı, ancak Afrika ve Ümidburnunu dolayarak temin ediyordu. Halbuki Siveys kanalının açılışından sonra, Uzakşark ve Hindistan yolu, İngiltere için 10 binlerce mil kıaldı.

Harb başlamadan önce, Hindistanın bütün ihracatının % 70'i, Avustralya ihracatının % 50'si, ithalatının % 25'i Siveys kanalından geçmekte idi. Her yıl Siveys kanalından geçen gemilerin mecmu tonajı 35 milyon buluyordu. Bu miktarın % 50'sinden fazlası İngilizlerin hissesine isabet etmekte idi. İngilizlerden sonra Siveys kanalından en fazla gemisi geçen millet İtalyadır.

Mısır, 1382 yılına kadar ismen Osmanlı imparatorluğuna aiddi. 1882 yılında, İngilizler tarafından işgal edildi. O tarihten 1914 yılına kadar Mısır, fiilen İngilizlerin, hükmen de Osmanlıların, 1914-1918 Cihan Harbini müteakib Mısır, hükmen de İngilizlerin eline geçti ve 1922 yılına kadar bir İngiliz müstemlekesi olarak idare edildi. Uzun bir takım mücadelelerden sonra, Mısır, 1922 yılında istiklâlini ilan etmekle beraber, İngilizlerle her sahada şümül olan geniş bir anlaşma ve ittifak aktetti.

Mısırın mesahası takriben 1 milyon kilometre murabbâ olup nüfusu 16 milyondur. Bu muazzam Mısır arazisinin ancak % 4'ü meskûn olup, % 96'sı çöldür. Mısırın meskûn olan kısmı Nil nehri kıyıları ve Nilin denize döktüğü Delta havzasıdır. Mısırın bu kısmında nüfus kesafeti pek fazladır. Kilometre murabbama 400 kişi isabet etmektedir. Nilin garbinda, şimdi İngiliz ve İtalyan ordularının çarpışmakta olduğu garb sahrası mevcuttur: Bu kısım, 600 kilometre murabbanda bir sahayı işgal ederek Libyaya kadar uzanır.

Mısır, her seyden önce bir ziraat

memleketidir. Mezru arazinin miktarı 35 bin kilometre murabbâ bulmaktadır. Mısırın ziraat tekniği oldukça ileridir. Memleket kurak olduğu için, mezru arazisinin sulanması, sunî sulama tertibatı ile yapılmaktadır. Bu sahada istifade edilen memba Nil nehridir.

Mısırın başlıca mahsulü: Pamuk, buğday, mısır, arpa, pürinç ve muntelif cins bakliyatıdır.

Mer'a ve otlak bulunmadığı için Mısırda sığır ve davar gibi süt ve kasablık hayvanlar pek azdır. 1956 yılında yapılan istatistiklere nazaran Mısırda 50 bin beygir ve katır; 155 bin deve; 995 bin sığır ve manda; 2 milyon kadar koyun ve keçi mevcuttur.

Mısırın en dikkate değer ziraat mahsulü pamuktur. Denilebilir ki Mısır, baştanbaşa bir pamuk tarlasıdır. İklimi pamuk yetiştirmeye fevkalâde müsaid bulunan Mısır, İngiliz pamuklu mensucat sanayinin başlıca iptidai maddesi ambarıdır. Pamukun, Mısırın iktisadî hayatında oynadığı muazzam rolü tebarüz ettirmek için yalnız şu kadarını söylemek kâfidir: Pamuk, umum Mısır ihracatının % 92'sini teşkil eder.

Fakat, bu keyfiyet Mısır iktisadîyatı için bir yardım müsabet bir tesir yaparken, diğer yandan da menfi bir tesir yapmaktadır. Çünkü Mısırın mezru arazisi mahdud olduğu için, pamuk ekimi arttığı nispetinde, diğer ziraat mahsullerinin ekimi, bizzarure, azalmakta ve Mısır, en iptidai maddesi olan buğdayı bile dışarıdan tedarik zaruretinde kalmaktadır. Binaenaleyh, Mısır, her sene kendi yiyeceğine müteallik gıda mahsullerini, Hindistandan ve Avustralyadan getirir.

Mısır, sanayi itibarıyla geri bir memleketdir. Mevcud Mısır sanayii, umumiyyetle Kahire ve İskenderiye de toplanmıştır. Mısırda sanayinin inkişafı, tıpkı Osmanlı imparatorluğunda olduğu gibi, kapitülasyon benzer bazı kanunlarla, bilhiztam (Devamı 7'nci sayfa)

Hâdiseler Karşısında

Hususî otomobil derdi

Dişçiler Vilâyete müracaat etmişler:

— Mademki doktorların hususî otomobillerine müsaade ediyor; biz de doktor sayılırız. Biz de hususî otomobillerimizi kullanabilmeliyiz, değil mi?

Vilâyete, dişçilerin bu müracaatını alâkadar Vekâlete bildirmiş, cevap bekleniyormuş.

Dişçilerin haklı mı, yoksa haksız mı olduklarını düşünmek değilim... Yalnız onların fena bir çığır açtığı olduklarına kanaat getirdim.

Şimdi baytarlar da müracaat edebilirler:

— Besten doktorlardan ne farkımız var ki... Onlar insan denilen natik hayvanın tabii iseler, biz de insandan gayri bütün hayvanların tabiiyiz... Bizim de hususî otomobillerimize müsaade edilmelidir.

Baytarlardan gören eczacılar da geri kalmıyacaklardır:

— Doktorların, baytarların, dişçilerin hususî otomobillerine müsaade edildikten sonra biz bu haktan mahrum bırakılmak doğru olmaz. Gerçi doktor değiliz, dişçi değiliz, baytar da değiliz ama, her üçünün de sağ kolları sayılırız. Biz ilâç yapıyalım, bakalım onlardan bir fayda gelir mi?

Bu kadarla kalsa mesele değil. Edebiyat, felsefe, hukuk, iktisad, falan fegmekân doktorları da müracaat edeceklerdir:

— Doktorların hususî otomobillerine müsaade edildiğine göre, hususî otomobillerimizi serbestçe kullanmamız, doktor olmamız sebebiyle sarf hakkımızdır.

Ve nihayet üfürükçülerin emekli doktor, berberlerin emekli dişçi, Mırsırçarşası attarlarının emekli eczacı olduklarını ileri sürerek hususî otomobil müsaadesi için müracaat etmeyecekleri ne malûm!

Tamat Hulûsi

Bunları biliyor mu idiniz?

İşportalı doktorlar

Çinde bazı doktorların kabineleri yoktur, seyyar esnaflar tarzında sokaklarda tahta kerevetler üzerine aletlerini koyar, ve hastaları sokakta muayene ederler.

Yerde yatanlar ekseriyette

Dünya nüfusunun üçte ikisinden fazlası yerde yatarak uyurlar.

Dağ aslanı kediye benzer

Puna denilen dağ aslanı kediye pek benzer. Yalnız evlere girmediği, kucağa alınmayan ve okşanmayan cinsten bir kedi.

Amerikada bir tek yanardağ

Birleşik Amerikada hali faaliyetinde bulunan yegâne volkan Kaliforniyadaki Lassen dağıdır.

Pembe ırk nedir?

Bizim beyaz ırk dediğimiz, Avrupa ırkına sarı ırk mensubları pembe ırk adını vermişlerdir.

GÖNÜLİSLERİ

İşte bir mesele...

Genç okuyucum Bayan P. D. derdini anlatıyor:

Orta tahsilini bitirmiştir, her genç kız gibi artık yuva kurma zamanının geldiğini düşünmektedir. Fakat bunu nasıl yapacak?

Aile muhtı dar mı dardır, münasibet bulundukları dostların sayısı yarım düzneyi geçmez, onların da erkek çocukları yok, köşesinde, kendi muhtidene sönüp giden bir genç kız bulduğunuz kim bilecek de gelip arıyacak, ailehusus bu genç kızın servetinden bir şeyi de yok ki, duyulsun, minknâsini birini tutsun!

Mektubu okurken kendi kendime: — İşte bir mesele, diye söyledim ve üzerinde düşündüm.

Macar köylerinde, hattâ küçük şehirlerinde bir evlenme günü vardır, o gün köyün veya şehrin bütün bekar erkek ve kızları bir eğlence yerinde toplanır, birlikte yeyp içler, dans ederler, tanışır, bir de bakarsınız ki, bu toplantıdan birçok anlaşmalar çıkmış, birçok gencin ni-

kâh ve düşünleri bir günde yapılır, bu da yeni tanışmalara sebep olur. Memleketimizde böyle bir tanışma vesilesi yoktur, toplu hayat ise mahduttur.

Fakat, bu hemen bir nevmidiye mi sebep olmalı?

Toplantı vesilelerinin hiç bulunmadığı, tanışma imkânlarının hatıra bile gelmediği eski zamanları düşününüz, bugün en dar hayat yaşayanlarımız bile o zamanlara nazaran elbette daha müsaid vaziyettedirler.

Ve nihayet kismetle karşılaşmak bir gün, bir zaman, bir tesadüf meselesidir.

Genç okuyucum Bayan P. D. madem ki, bu meseleyi düşünmüştür, mekteb arkadaşları vasıtasıyla aile muhtidini genişletmek ihtimalleri üzerinde de işleyebilir. Sonra bir lise tahsiline malik, belki kendisi için ailesinin muvafakata ile bir çalışma hayatı hazırlaması da mümkündür.

Bu dakika için kendisine verebilecek başka bir tavsiye göremiyorum. TEYZE

Nikâh memurunun kalın ve zorla kısılan sesi odanın sükûtunu ihlâl etti:

— Müsaade ederseniz hemen başlayalım. Doktor merasiminin kabili olduğu kadar kısa olmasını istediği için fazla söz söyleyecek değilim. Selim bey, Nesrin hanımı kendi arzunuzla zevceliğe kabul ediyor musunuz?

Yaralının ızdırabla incelen sesi cevap verdi:

— Evet.

— Şimdi size soruyorum Nesrin hanım: Selim beyle evlenmeye razı oluyor musunuz?

Genç kız heyecanla titriyerek:

— Evet... dedi.

— Allahtan sizi mes'ud etmesin dilerim. İnşallah Selim bey yakında iadeyi alacaktır.

inanırsınız. Bu yapılan hayırlı merasimin hastamıza şifa getireceğine, onun birkaç gün sonra nekahat haline girdiğini göreceğimize eminim.

Bu sözleri söylerken gözlerini Halide hanıma dikmişti. Ona, nikâhın oğluna şifa getireceğini, maneviyatını kuvvetlendirerek onu kurtaracağını anlatmaya çalışıyor, onun kin ve intikamla dolan kalbini yumuşatmak istiyordu.

Tam o dakikada, güya doktorun sözlerini tekbiz etmek içinmiş gibi, hasta hafif bir baygınlık geçirdi. Nikâhı beklediği müddetçe ve merasim esnasında ümidin fevkinde bir metanet ve tahammül göstermişti ama sonradan, vazifesini yapmış olduğuna kani olunca birdenbire asabı gevşedi.

Doktor hemen onun yanına koşmuş, nabzını eline almıştı.

— Bir şey değil, ufak bir baygınlık, hemen geçer, siz dışarıya çıkın.

Halide hanım bunu fırsat bilmişti. Mediha hanımın kızının arkasından, "Bazı köyleri ziyarette" dedi. Ele birçok esir ve...

— Halâ burada mısınız? Kızınızı, alıp götürmek için ne bekliyorsunuz? Yoksa nikâh oldu diye onun burada, oğlunun yanında kalmasına müsaade edeceğimi mi sanyorsunuz? Hayır efendim hayır, onun yer burası değildir, çabuk evimize avdet edin.

Zavallı Nesrin kocasının yanında kalabileceğini zannetmişti. Bu zehirli sözler birdenbire bütün ümidlerini mahvetti, gözleri yaşla doldu.

Hulki Halide hanımın söylediklerini işittiği, Nesrine yaklaştı, elini tuttu:

— Geliniz Nesrin, her şeyden evvel Selimin özülmemesi, heyecanlanmaması lâzım. Burada kalırsanız kayıncıvalide sizle aranızda da imi bir mücadele olarak ve hasta bunu anlayacak. Yarı gene gelir onu görürsünüz. Haydi kardeşim şimdi gidelim. Burada durmaktan bir şey çıkmaz.

nin, kocasının yanında kalmağa hakkı olduğunu söylemenin hiç bir fayda vermeyeceğini anlamıştı. Kalbi ümitsizlikle doldu, göz yaşlarını silerek merdiventlerden indi.

— Hanımefendinin emri varmış, hanımefendinin emri varmış... Bu emirler benim için değildi, ben Nesrin hanımı göreceğim. Hastanede mi? Zaran yok, beklerim. Vakıtim var. Hayır bana Selim beyin nakil olduğu söylemeğe lüzum yok, her şeyi biliyorum ve bunun için geldim. Biraz sonra Meziyet hanım da gelecek. Burada buluşmağa karar verdik. Onu da içeriye alırsın. Sana tekrar ediyorum ki aldığın emirler bizim için değildi.

Bu sözleri Sacide Nesrinin himmetçisine söylüyordu. Bir haftadan beri hiç bir ababı eve sokmamak, kim gelirse:

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden: Muazzez Tahsin Berhand

Bu sargılar Selimin başını ağrıttı. Bir sanki gibi dolmuş, başını, kulaklarını ve alnının bürünce bir parçasını örtmüştü. Bu koskocaman sarık altında yaralının yüzü küçülmüş, dudakları büsbütün küçülmüş, gözleri kaşlarını kavsi almıştı. Bu gözler, maalesef kapalı idi.

Nesrin yavaşça yaklaştı, karyolaya yaklaşırken gözünü Selimin yüzüne dikti. Selimin elinin üzerine dokundu. Hasta, nişanlının yaklaştığını hissetmişti. Bu tatlı temaslara kapılmıyordu. Zayıf bir sesle: "Nesrin! dedi ve büyük bir heyecanla..."

Memleket Haberleri

Büyük fen adamları

Izmitte

Pancara 10 para zam yapıldı, köylü sevinç içinde

Izmit (Hususi) — Bu sene Izmitte pancara mahsulü çok bereketlidir. Ve iyi bir şekilde istihval edilmiştir. Buna rağmen şeker şirketi pancaranın kilosunu 40 paradan mübayaaya etmişti. Halbuki Eskişehir ve havalisi pancarları 50 paradan hasab görmüştür. Bu vaziyeti nazarı dikkate alan Valimiz Z. Tekeli, müstahabın zararını mucib olan bu şekli hükümete arz etmiş ve Kocaeli Şylüsünün pancarlarına da 50 paradan alınması müsib ve muvafık görülmüştür. Şimdi, pancarcılar bu 10 para farkı alacaklardır.

Şehrîmîz avcılık ve atıcılık klübü yeni bir idare hey'eti seçerek Ris-tige güreşçi ve avcı Seyfi Cenabî geçirmiştir. Mıntakamız için çok mühim olan bu spor şubesi daha faal bir hale getirilmeğe gayret edilmektedir. Klübün çizdiği programa nazaran avcılığın av kanununa, avcılık usul ve an'anesine uygun olarak tatbik edilmesi ve av hayvanlarının himayesi için icab eden tedbirlerin alınması, mıntakanın domuz mücadelesine iştirak ederek bu muzır hayvanatın itlafına çalışılması ve Vilâyet Av Komisyonunun da ha verimli bir hale ifrağı ilk planda görmektedir.

Bütün bunlardan daha mühim olarak klüb, gençliğin atıcılıkla ünsiyet peyda etmesi ve bilhasna son zamanlarda vatan müdafesindedeki ehemmiyeti daha iyi anlaşılan atıcılığın ve silah kullanımının taamimümü için şehir içinde bir de atış poligonu tesisi ciheti düşünülmektedir. Bu gayeye varılabilmek için klüb simdiden faaliyete geçmiş ve fikrini vilâyet makama bildirmiş ve Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden gönderilen atış malzemesi bu gençlere verilmiştir.

Avcılar bundan memnun kalmışlar ve sık sık atış yapmak üzere tatbik mevkiine geçmişlerdir.

Valimiz Ziya Tekeli ve Tümen komutanı Tümgeneral Ekrem Türker, Avcılık Klübünün bu meselesinden çok memnun kalmışlar ve kendilerine her türlü yardım ve muavemeti göstermişlerdir. Bu büyük alkışta da gençlerin sevgilerini arttırmıştır.

Bavındır Halkevi çalışmaları

Bayındır'dan yazıyor: «Ulusal ekonomik haftası» Halkevinde kalabalık bir halk kütlasının iştirakine kutlanmıştır. İstiklâl marşından sonra Halkevi reisi Enver Dündar «Artırma ve yerli mallar» hakkında bir konferans vermiş müteakiben Başvekilimizin radyodaki nutku dinlenmiştir.

Resim sergisi

Evimizin güzel sanatlar şubesi bir resim ve fotoğraf sergisi açmış ve davetlilere bu münasebetle bir çay vermiştir. Resim sergisine yetmiş yakın eserle yedi amatör iştirak etmiştir. Halkevi sergisinde birincilik kazanan Erol Başarın eserleri bir takdir uyandırmıştır.

Askerlerimize hediye

Askerlerimize yünlü glyecek temini için Kızılayla müstereken hareket geçen evimizin sosyal yardım şubesi şimdiye kadar beş yüz lirayı müteakviz bir para toplamıştır. Evimiz kanalı ile ayrıca aynı teberrüatta mühim miktarı bulmuştur. Bayındırın maksadı toplanacak para ile askerlerimize ayrıca bin pamuklu hediye etmektedir. Halkın alkışı şayanı şükürdür.

Aydında köy birlikleri faaliyete geçti

Bir nahiyenin 14 köyüne birer boğa, halis kan arab atı verildi, köy hastalarına ve sıtmalarına doktorlar temin edildi

Aydından güzel bir görünüş

Aydın (Hususi) — Bölgenin her tarafında köy birlikleri kurulmuş ve faaliyete geçmiştir.

Şimdilik tecrübe mahiyetinde birlikler bir mıntaka olarak kurulmaktadır. Elde edilecek ve haloluna -cak ihtiyaçlara göre birliklerin sayısı arttırılacaktır. Dlama nahiyesi köy birliği nahiyenin 14 köyüne montafon cinsi birer boğa ve birlik namına da, haliskan bir arab tayı ve iki İspanyol cinsi çekek aygırı satın alınmıştır.

Koçarlı nahie birliği bir doktor tayin ederek 850 hasta muayene etmiş, bunlardan 740 sıtmalya kinin verilmiştir.

Aydın merkez birliği bankada 2100 yüz lira biriktirmiştir. Bu para ile köylülerin tarla yolları üzerinde

açılan sulama kanallarına köprü yapılmış ve tahşir edilmiştir.

Askere kışlık hediye hazırlığı

Vilâyetimizin her tarafında kahrâman askerlerimize kışlık hediyeler teberrüüne devam olunmaktadır. Bu yurd içinde bütün parti ve Halkevi teşkilâtı Kızılay şubeleriyle çalışmaktadır.

Sultanhisar Çocuk Esirgeme Kurumu, köyün merkezi bir yerinde çocuk bahçesi yapmış ve buraya 410 liralık çocuk oyuncağı satın alınmıştır.

Nümunne olacak bir köy

Umurlu köyü ilkokul himaye heyeti her gün yirmi yoksul çocuğa muntazam sıcak yemek vermektedir. Bu yemekleri ara ile her gün bir ev hazırlayarak kuruma teberrü ediyor.

Cenub ormanlarında istihval vaziyeti

Adana (Hususi) — Adana Orman çevrege müdürlüğü vilâyete bir rapor vererek Birinciteğrin 940 ayı zarfında keşif yapılan ve satışına müsaade edilen kömür ve odun miktarını bildirmiştir.

Bu rapordan aldığımız rakamlara göre Birinciteğrin ayı zarfında tam tarife ile 8606 kental ve onda bir tarife ile de zatl ihtiyaçlar için 1306 kental olmak üzere 9912 kental odunun keşif yapılmıştır. Ayrıca serbest satış için 1347 kental kömür, 417 kental odun, tam tarife ile 5963 kental kömür, 5151 kental odun, onda bir tarife ile de 22046 kental odun olmak üzere 7300 kental kömür ve 37531 kental odunun

Adanada hayvan hastalıklarının önü alındı

Adana Hususi) — Veteriner müdürlüğü vilâyete verdiği bir raporla Camusu, Hıdırlı Kayışlı, Büyük ve Küçük Çıldırım, Aptoğlu, Ziyamed, Kadıköy ve Kuranaşa köylerinde hayvanat arasında zuhr eden barbon hastalığının söndürülmüş olduğundan evvelce konulmuş olan kordonun kaldırılması muvafık görülmüştür.

Ruama tutulmuş 24 at ve kısarak Mallein tatbikatı suretinde muayeneden geçirilerek tedavi edilmiştir.

Keşif yapılmış ve satılmalarına müsaade edilmiştir.

İkinciteğrin 940 ayı varidatı 6289 lira 29 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Tokat yerli mallar haftası

Tokat (Hususi) — Şehrîmîzde tasarruf ve yerli mallar haftası çok güzel bir şekilde geçmiştir. Resim valimiz İzzettin Çağparı ilkokul talebeleri arasında göstermektedir.

Dilekler ihtiyaçlar

Bileciğin 7 büyük ihtiyacını ölemeliyiz

Bilecik'ten bir okuyucumuz yazıyor: Bilecik Türkiyenin tam teşkilâtli vilâyetlerinden biridir, fakat buna rağmen bu büyük vilâyetin birçok noksanları bir türlü giderilmemiştir. Bu noksanları sırasıyla bildiriyorum:

1 — Memlekette üç tane doktor olduğu halde bir tek eczahanesi vardır ve burada ahval icabı olacak, her ilacı bulmak mümkün değildir. Halk mecburen ilaçlarını Bursadan getiriyor.

2 — Bilecik'te bir tek diş hekimiyi yoktur. Müsâde havalarda haftada bir defa Adapazarından bir hekim gelir ve hastalara bakar. Gelen hekim ise sadece diş çekiyor, tedavi yapmıyor. Çünkâ âletleri Adapazarındadır.

3 — Memlekette bir tek saatçi, bir tek yorgancı yoktur. Mantafıdır ise bir ve tufayfı ise iki tanedir.

4 — Burada haftada bir defa pazar kurulur ve fakir ve mahdud gelirli halk yiyeceği şeyi buradan alır. Diğer günler sıkıntılı geçer. Biz memurlar bu yüzden çok büyük zorluk içindeyiz.

5 — Bilecik'te bir tek sütçü mevcuttur. Sütü kâfi gelmediği için ihtiyaca göre değil, kendi mevcuduna göre süt çağırır. Hastanız ve çocuğunuz olsa bile.

6 — Bilecik orta okulu şehirden bir buçuk kilometre mesafededir. Talebe yağmurda, çamurda ve soğukta bu yolu bin bir zahmetle katmaktadır.

7 — Memlekette iyi su yoktur. Mevcud su yüzde 18 kireçlidir. İyi su, ancak hali vakti yerinde olanlar tarafından Eskişehirden damacanalarla getirilmektedir. Hulâsa buca bir vilâyete o kadar çok şey yoktur ki, var olanların sayısı, eğer mübâlagaya hamledilirse, parmakla göstermek mümkün olabilir, denilebilir.

Alâkadarların nazarı dikkatine koyuyorum.

Gümüşhacıköyünde bir alfabe meselesi

Geçenlerde Gümüşhacıköyde alfabelerin fahiş bir fiatla yedişer buçuğa satıldığı, bu suretle halkın kültür kaynağında dahi ihtikâr yapıldığı yazılmıştı.

Bu yazımız alâkadarların dikkatini çekmiş, tahkikatını mucib olmuş, fakat bize yazılan bir tavhiz de böyle bir hâdisenin mevcut olduğunu bildirmişti. Halbuki yerinde yaptığımız araştırma, neticesinde anlaşılmıştır ki, hâdisе mevcuttur. İdarehanemize gönderilen bir zabıttan anlaşıldığına göre Gümüşhacıköy Kemalpaşa okulu birinci sınıftan 109 Nezihе İlgün, 163 Oktay Mete ve 335 Nadir Köycü alfabelerini yedişer buçuk kuruştan almışlardır. Bu talebeler kitapları aldıkları yeri de tasrih etmektedirler. İdarehanemizde mahfuz tuttuğumuz bu zabıtname, ihtikârın yapıldığını vâzihan göstermektedir.

(Baştarafı 2 nci sayfa) yamın yerinden kırılmadığına inanırlardı. Ahalinin büyük bir kısmı, bu dünyanın yassılığına kanaat getirmişlerdi. Fakat herkesin birleştiği nokta, dünyanın kâinatın merkezi olduğu ve diğer bütün ecrâmın da bu dünyanın etrafında döndüğü keyfiyeti idi. Bunu inkâr edenler, canları cehenneme gönderilmeye lâik dînsizlerdi.

Kopernik vatandaşları kadar aynı kuvvetle cehenneme inanırdı. Fakat bir insanın gözlerini ve dimağını istifadeli bir şekilde kullandı diye aferez edilmesini akl alamıyordu.

Bildiğiniz gibi bazı Yunanlılar, meselâ Fisagor gibileri güneşin sabit olduğunu ve arzın da etrafında döndüğünü sanmışlardı. Kopernik bu telâkkiye fikirlerine pek uygun buldu. Meseleyi kurcaladı ve gitgide arzın döndüğüne aklı yatar gibi oldu. Bir takım hesablardan sonra hareket nazariyesinin doğruluğuna inandı. Tecrübeler girişti. Fakat elde ettiği neticeleri ilân etmedi. Buna da iki sebep vardı:

1 — Haklı olduğuna tamamilе kanaat getirememişti.

2 — En mühimmi, İnciden korkuyordu.

O zamanlar herkes biliyordu ki ilâh Yehua, güneş dur diye emretmiş ve güneş te duruvermişti. Fakat Kopernik esasında İncili bir fen kitabı olarak kabul etmiyordu. Bu kitabı ihtiva evlediği bir takım dînî imtiba ve itisaları, gaibden mühim olan fikirleri tecelli ettiren bir eser, ahlak kaidelerini billârlandıran bir abide idi. Kopernik, bir Tanrıya imanı olduğu kadar bu kitaba da imanı vardı. Boyunlarını müthiş bir taassubun boyunduruğuna teslim etmiş olan, İncilin söylediklerinden maada herhangi bir akidenin, bilginin mevcudiyetini kabul etmeyen, dolayısıyla bu kitaba hiç toz kondurmayan ahali ile bozumsak istemiyen Kopernik riyazî delillerle nazariyesini genişletti, tekemmül ettirdi, ve müsveddelerini odasının bir köşesine sakladı... Saniki bütün bunları yapan kendisi değilmiş gibi, ilmi çalışmalarını bir tarafa bırakarak, hastalarını tedaviye, kilise vazifelerini ifaya ve... düşünmeğe koyuldu.

Kopernik şöhret budalası değildi. O daha ziyade hakikati bilmekten, bu hakikati öğrendiği, bulabildiği vakitte bir başka hemcinsine anlatmaktan başka bir gaye gütmüyordu. Binaenaleyh, Wittenbergede Luther ünivertesini riyaziye profesörlerinden ve hakikaten ilim aşığı Georges Joachim gelip te kendisine ilmi münakaşalara girişince, Kopernik keşiflerini ortaya çıkardı ve eserini ona gösterdi. Fakat her nedense Luther, çok okumasına rağmen Kopernik'in bu «bidat»lerini beğenmedi, ve büyük riyaziyeciye budalalık, delilik ile itham etti. Madalyanın bir de ters tarafı vardı. Joachim hiç te sefi Luther gibi düşünmüyordu. Bilâkis Kopernik nazariyesini bütün imanile kabul ediyordu. Üstelik bir adam daha atarak, üstadının «Semavi cisimlerin inkılâbı» isimli ve bir ömre malolan eserinin mutlak surette tabedilmesi istarında bulundu. Kopernik razı oldu. Hakikat aşkı, bilgin ihtiyarlamaya yüz tutmuş, sıhhati de bozulmuştu. Artık din büyüklerinin kendisine bir fenalığa bulunmalarına imkân kalmamıştı. Zira neredeyse ölümlük kucakına atılacaktı. Fakat buna rağmen hiçbir şeyi ohuruna bırakmayan Kopernik, eserinin başında devrin (papa) sına hitaben yazdığı gayet mahyiyetkâr ve özür dileyici bir mukaddemede bir yandan engin tevazu nümuneleri verirken, bir yandan da «riyaziye ilminin kara cahilli olan bazı kimseler, ihtimal ki bu eserimi tenkid e-

deceklerdir. Varsın etsinler.. bunun bence hiçbir ehemmiyeti yoktur, hattâ bu gibilerin kanaatlerini buldaluca bulurum...» diyecek kadar ahlakî metanetini gösterdi.

Ve bir devir yaratan bu kitabın işte bu mukaddeme ile bütün dünyaya sunuldu. Sakın eserin derhal kapışıldığına ve ismi etrafında büyük bir alâka topladığına hükümeyiniz. Ne münasebet?.. Bilâkis ahali değil böyle alay mevzuu olan bir kitabı okumaya eline bile almayacağına tenezzül etmedi ve Kopernik ölümünden nice seneler geçtikten sonra da kilisenin aferezundan kurtulamadı.

Alim, matbu esrine nasıl kavuştu?

Kopernik hasta idi. Hiçbir zaman büyük bir alim olduğu inanmamız bulunan büyük riyaziyeci için eserinin basılışını görmek, ahır ömründe tadcaca zevk ve hazların en büyükünü teşkil edecekti.

Bütün hayatınca durmadın çalışmış, okumuş, tefekkür âlemlerinde yaşamıştı. Artık bir ayağı çukurdadı. Yana yana dibine gelmiş bir mumu andınıyordu. Son günlerinde bile en yakın dostlarına uğraştığı büyük meseleleri fısıldamaktan geri kalmıyan Kopernik için kitabın basılı görevilmek istiyakı en büyük heyecanı, bu da kendisini yatağa düşürecek, en siddetli bir nöbeti doğurdu. Kopernik yattığı yerde kitabını bekledi durdu. Ne ölüm, ne de kitabı bir türlü görmek bilmiyorlardı. Yandı dakilere [kitabın tab'i bitiyor değil mi?.. Eserimi muhakkak göreceğime değil mi?..] diye soruyordu. Bir kâmil gibi eriyip biten Kopernik'te sonniyeni yeğane şer ümidi idi. Bu da çok sürmedi. Nerede ise ruhumu teslim edecekti.

Nihayet kitabın bir nüshası acele ile kendisine ulaştırıldı ve bütün hayatiyetlerini kaybetmiş olan ellerine tutuşturuldu. Kopernik elleri artık gözlerinin göremediği bu muazzam eseri okudular... Çok geçmeden de Kopernik bir başka âlemin malı olmuş, ebediyete geçmiştir.

İbrahim Hovî

HERGÜN

(Baştarafı 2 nci sayfa)

hakkında da bunları düşünse bilirsiniz. Şeker ve kurban bayramlarını kalsaltmak fikri fena değildir. Halkın katen üç, dört, beş ve hattâ bazen da daha ziyade sürebilecek tatiller uzundur ve lüzumsuzdur. Fakat bunları gene resmî dairelerde ve umumî müesseselerde ve teşebbüslerde ne şekle sokarsak sokalım, memur leketin köy kütlésinin an'anelerini değiştirseyiz. Köylü, iş zamanında haftanın yedi gününü de çalışarak geçirdiği halde, bayramlarını mutad günlerinde çalışmamaktan vazgeçecek değildir. Demek bu tarıftan yapacağımız tasarruf da melekletin iktisadı iş saati bakımından, gene şehirlere, devlet dairelerine ve umumî müesseselere münahasır kalmaktadır. Burada da karıştıza gene aynı mesele çıkar: Acaib-dîni bayramları birer güne indirilmesini zaman, bu suretle senede kaç günümüz beş günü millet için faydalı kullanabileceğimizi? Bu suale kendimce su cevabı veriyorum: Eğer memurlar, vicdanları çalışacaklarsa 365 de, ves. yüzde takriben bir buçuktan ibaret olan bu fazlalığı elbet telâfi ederler. Böyle değil de, bu beş gündün kendilerini dostların ahsta veritene göremleri ruhile geçireceklerse, yapacağımız islahat nihayet psikolojik bir fayda verecektir.

Döntüp dolayı aynı noktaya geliyoruz: Asıl İslah muhtac olan şey «cahmanın ruhu» dur. Bu ruh islah edilmedikçe gün bakımından külfet üstüne yapılacak tasarruf, çok büyük bir fayda verecek değildir.

Frank bulundu.

Ölünün ellerinden eldiveni çıkarılıncâ inçinden bir metro bileti düğüldü. Maktulün bindiği metroya aidiyet. Memen Labreche yerden bir leti aldı ve Pigal meydanından inçindüğü anladı.

Bundan sonra müfettiş, müteveffanın ellerini tetkike koyulmuştu. Geniş, kemikli ve itinalı olmayan ellerin trnakları baskalarnı trmalayacakmış gibi sıvırlı müti.

Labreche komiser:

— Bir Vikont için hayret edilecek şey değil!

Dedi. Halbuki komiser pek de bu fikirde değildi. Yalnız bir yüzük nazarı dikkatini celbetmişti.

— Pırlantaya benziyor, değil mi?

Labreche birdenbire Plumetor dındaki zati hatırladı. Hemen yanındaki bir odaya celbettirerek yanrakı gözde geçirdi. Hüviyet çıkarılmı. nüfus tezkeresi hepâ yolunda müfettiş müşahedatını anlatıyordu.

Son Postanın macera romanı: 69

Gestapo ve ENTELICENS SERVİS

Nakleden: Behçet Safa

«Hiç şüphe yok ki bu işde pek yakınlık müşahedeleri olanlar, hâdiseye yakından şahid olanlar vardır. Anma hepsi boş yere sıkılmamak, şahidlikle uğraşmamak için izlerini belli etmişlerdir.

«Olur şey değil... Bir metro dahilinde silah atılıyor, bir adam yanı başındaki kadın tarafından katlediliyor. Sonra bu katil kadın herkesin arasından elini kolunu sallıyarak savaşıyor.

«Bununla beraber, bir kalabalık arasında bundan kolay da bir şey yoktur. Herkes silah patırsula ve can hevile bir tarafa ahtır. Silâh

olanlar işitebilirler. Biraz ötedekilerin işitmesi kolay değildir. Çünkü arabaların patırsula manidir. Meselâ ben, hiçbir şey işitmedim doğrusu... Bütün bu düşünmeleri deleyip toparlayarak bir netice çıkarmaya çalışırken etrafına toplananları yadı ve şefim odasına doğru yürüdü.

O sırada zaten cesedi, çağırılan bir sıhhi araba ile polis komiserliğine götürüyorlardı.

Labreche de refakat etmek niyetinde idi. Arabaya doğru giderken arkadan bir ses:

— Hey, müfettiş... Yarı dönünce sevimli bir zat ile karşılaşmıştım. Bu biraz evvel tandığı

yüzüne bakıyorlardı. Polis: — Bu zati ne yapacağız? Gitmek istiyor...

Dedi. Kısa boylu, sapkasız zat hâlâ dövünüyordu:

— Canım efendim, benim bu işle ne alakam var? Bırakın da işime gideyim. Vallahi patron kıyametleri koparır. Acele gidip gel, demişti. Halbuki...

Bundan sonra işine ve şahsına dair tafsilât vermeye başladı. Adı Nikola Plumroy imiş. Civarda bir ezanede eczacı çırağıydı.

Labreche son derece sert ve kat'î bir lisanla:

— Patronun beklesin!..

— Evet amma...

— Peki, gel benimle bakayım. Şize sorulacak bazı suallerim var.

O sırada Labreche'in akhna bu kadar acele eden bu adamın katilin kendisi olması ihtimali gelmişti. Olamaz?

Vagondan o kadar telâş, acele ile çıkışı, müfettişin ayağına basacak kadar kendini kaybedişi şüpheli

tinde ve mevkiinde olanlar pek birinci mevkide seyahati göze alamazlar. İşte bu mülahazalar Labreche de kısa boylu zati gözden kaybetmemek lâzım olduğu kanaatini uyandırdı ve derhal Plumroyu yanına alarak bir taksiye atladı. En yakını polis merkezine hareket ettirdi. O kısa mesafeyi otomobile katedinceye kadar polis müfettişi şüpheli bulduğu şahsı büyük bir dikkatle göz hapsine aldı.

Son derece sade görünen ve mevki ile, meselâ ilçe görünüşü arasındaki münasebet zahir bulunan adam...

Yavaş yavaş, bu adamcağızın yüzü derin bir yeşil inkılâb ettili ve gitgide bir sinir buhranına tutulmuş gibi titremeğe başladı.

Labreche derhal başını çevirdi ve omuzlarını kaldırdı:

Bu zavallı adam, böyle bir cinayeti işleyecek tıynetle görünmüyordu. Kendi kendine:

— Tam adamını bulduk. Bahis tutuşurum mösyö Labreche ki bu a-

beraber... Hele bir bakalım...

Merkezin salonunda maktul bir masanın üstüne uzatılmıştı.

Bu adam, otuz beş yaşlarında kadar, küçük kara gözülü bir şeydi. Çehresi biraz bayağı, fakat mükemmel traş olmuş, ilk görüşte adidği göze çarpan bir mahlûk...

Orta boylu ve oldukça gürbüz, kuvvetli...

Lâciverd, beyaz çizgili, bir elbise, açık renkli bir gabardin, her iki kisi de yenice...

İpek gömleği, mavi ipek kravatı, san iskarpanları oldukça zarif bir adam olduğunu gösteriyordu. Hattâ elinde eldivenleri bile vardı.

Komiserle muavini, maktulün bu görünüşünü tesbit ettikten sonra, ceblerini arastırıldılar. Bir cüzdan, bir mendil, bir çakı, bir kibritlik, anahtarlar ve altı frankla 75 santim ufak para bulundu.

Cüzdanında iki bos zarf ve kartvizitler vardı. Maktulün hüviyeti anlaşılıyordu: Vagram Avenüsünde 34 numarada Vikont Jan dö Pre-

Askerî tetkikler

(Baştaft 2 nci sayfa)

seyi hemin açık denecek kadar söyüyor ve Fransanın idaresini elleri-ne almış olan kimselere, mebuslara ve âyan azasına, Fransız kara, hava ve deniz kuvvetlerinin noksanlıklarında, harb hazırlıklarının doğudaki komşu devletlere nazaran noksan ve geri olmalarından dolayı Fransaya gelmesi meluz olan tehlikeleri açıkça gösteriyordu.

Fransayı vaktile irşad ve ikaz etmek isteyen ve yapılacak şeyleri söyleyen ve yazan yalnız Weygand olmamıştır. Şimdiki hür Fransızların başkanı olup Londrada bulunan general de Gaulle de, Fransanın bilhassa askerî hazırlıklarının noksanlığından, harb uçağı ve zirhlî harb vasıtaları cihetile olan yoksulluğuna ve bu yüzden gelebilecek tehlikelere vaktile dikkati çekenlerden ve hattâ bu hususta mücadele dahi edenlerden biridir.

Bu suretle Fransanın maruz bulunduğu muhataraları, sözle ve yazıyla anlatmağa uğraşmış kimseler çoktur. Fakat gerek bunların hamiyetli ihtarlarının ve gerek Fransız genel kurmayının vazifeten yaptığı tekliflerin ameli tam bir fayda vermemesi Fransanın ne nüfusuzluğundan ve ne de parasızlığından ibaret gelmiyordu mesele, sadece Fransız meclisi ekseriyetinde milliyetçi olmayan anti militarist havasında lâyiheli bir kabul görmemesinden ve bu suretle icab eden salâhiyetle paranın hükümette verilmemesinden, bir türlü halledilemiyordu.

Fransayı kurtaracak iki şey vardır: 1935 den itibaren ordu ile hava teşkilâtına lâzım olan parayı vermek ve amelinen iş saatlerini arttırmak. Hakiki milliyetçi bir Fransanın bunları yapardı. ve kendini muhakkak mağlûbiyetten kurtarırdı. Fakat Fransız, bilhassa geçen büyük mafezden sonra, çok değişmiş ve onun milliyetçiliği, bilhassa yabancı ve yabancı tesiri altındaki unsurların çoğalmasi sebebiyle, fazlaça zayıflamıştır. Bundan dolayı, Fransanın bu kadar çabuk mağlûb olmasının sebeplerini Fransa halkının bilhassa 20 yıllarda pek gevşeyen iç siyasetiyle bozguncu yeni içtimai faaliyetlerinde aramak doğru olur.

Bununla beraber Fransız ordu

sunun lâyiheli harb etmediğine, harbetmek istemediğine asla kani değildir. Esas itibarile bu yolda ciddi telâkki olunabilecek ne bir iddia ve ne de bir delil yoktur. Fransızlar, türlü siyasi ve içtimai mezheplerde akide propagandalarının tesiriyle, ne kadar manen ve maddeten dağınılmış olursa olsunlar, harb tehlikesi karşısında derhal toplanıp birleşmeyecek kadar cebin olmadıkları gibi ruhan da düşmüş değildirler. Fransanın mazisi ve Fransız ananesi buna, kuvvetli bir mâni teşkil eder. Bu sebeble Fransayı yikan şey onun kara ve hava ordularının sübay ve erlerinin, harbetmemesi değildir; bilki bu orduların vaktile tamam ve lâyiheli surette teşkil, tesli ve teçiz olunmamasıdır.

Eğer Fransa ve İngiltere, 10 Alman zirhlî ve birçok motörize ve hafif tümenlerine karşı, hiç olmazsa aynı miktar ve tarzda bir teşkilâtla çıkmış olsaydılar, şüphesiz ki Fransa bu kadar çabuk mağlûb olmazdı, belki de muzaffer olurdu.

Filvaki Fransa 1937 de, artık tehlikeyi görerek, harekete gelmiş ve meçlis kara, hava ve deniz kuvvetlerinin arttırılması ve teşkilâtlandırılması için epey paralar tahsis etmişti. Fakat maalesef, vazifeden önce haktan bahsedilen bir mecliste bu derece muazzam ve muğlak bir işin tezgâhlanarak yürütmeğe ve semere vermeğe başlaması tabiiyetle uzun sürecek. Nitekim böyle oldu ve Fransa, bilhassa kara ve hava kuvvetleri, asla kâfi bir halde olmayarak 1939 Eylülünde harbe girdi. Bununla beraber Fransa muharebeyle ancak Mayıs'ta başladığına göre, arada geçen «kız avdan ve Lehistan harbi tecrübelerinden de Fransanın lâyiheli istifade etmediği görülmüştür. Elhasıl Fransa harben manen olduğu kadar maddeten de hazırlanamamıştı ve askerlikte olduğu kadar dış siyasette de tamam hazır olmayarak harbin mühlük ve şaka götürmez ateşinin içine atıldı. Fransanın bu kadar çabuk mağlûb olmasının sebepleri bundandır.

Harbin icrasında büyük hatalar olup olmadığına ve bunların Fransanın bu derece çabuk mağlûb olmalarında müessir olup olmadıklarına gelince bunları da gelecek yazılarda göreceğiz.

Ankara borsası

21/12/1940 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER		
	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5,24
New-York	100 Dolar	132,20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29,6875
Atina	100 Drahmi	0,9975
Sofya	100 Leva	1,6225
Madrid	100 Peçeta	12,9375
Budapeşte	100 Pengü	26,5325
Bükreş	100 Ley	0,625
Belgrad	100 Dinar	3,175
Yokohama	100 Yen	31,1375
Stokholm	100 İsveç Fr.	31,005

Esham ve tahvilât

Ergani	19,75
Sivas-Erzurum 5	19,13
Sivas-Erzurum 6	19,13
Altın	22,60

RADYO

PAZAR 22.12.1940

9.00 Saat ayarı, 9.03 Ajans haberleri, 9.18 Marşlar ve hafif parçalar (PL) 19.45 - 10.00 Ev kadını.

12.30 Saat ayarı, 12.33 Mızrablı sazlardan pesrev ve saz semaileri, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Tek ve müsterek şarkılar, 13.25 - 14.30 Radyo salon orkestrası.

18.00 Saat ayarı, 18.03 Radyo caz orkestrası, 18.50 Seçilmiş eski şarkılar, 19.30 Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45 Fasıl heyeti, 20.15 Tango ve paso doble'ler (PL), 20.30 Konuşma, 20.45 Müsterek şarkılar, 21.15 Konuşma, 21.30 Karmen operası (PL), 22.30 Saat ayarı, ajans haberleri, 22.50 Dans müziği (PL).

Dr. İHSAN SAMİ TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarında tutulmamak için tesiri kat'i, müsteyfi pek emniyette aşıdır. Her eczanede bulunur, Kutusu 45 kuruştur.

Maliye Vekâletinden:

Gümüş yüz kuruşlukların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Gümüş yüz kuruşlukların yerine gümüş bir lirlikler darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan gümüş yüz kuruşlukların 31/İcincikânun/1941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır. Gümüş yüz kuruşluklar 1/Şubat/1941 tarihinden itibaren artık tedavül etmeyecek ve ancak yalnız mal sandıklarile Cümhuriyet Merkez Bankası şubelerince kabul edilebilecektir. Elinde gümüş yüz kuruşluk bulunanların bunları mal sandıklarile Cümhuriyet Merkez Bankası şubelerine tebdil ettirmeleri ilân olunur. «70025» «10216»

MUHTIRALI - HARİTALI

HAYAT TAKVİMİ ÇIKTI

320 Sahife, en faydalı malûmat, haritalar, mükemmel bir muhtıra, Takitlerini almamak için HAYAT takvimi adına dikkat etmelidir. Fiyatı 30 ciltli 40 kuruştur.

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İstanbul liman tarifesinin 11, 35, 42 ve 73 üncü maddeleri tadil edilmiştir. Yeni hükümlerin tatbikine 23.12.1940 tarihinden itibaren başlanacağından muadil maddelerin matbu nüshaları işletme müdürlüğü muamelât servisinden bedeli mukabilinde tedarik edilebilir. (11911)

Fiyat Mürakabe Komisyonundan:

42 numaralı ilân - Elleri iki yüz kilo ve daha ziyade krema, tereyağı, her nevi sadeyağ ve her nevi kuru fasulye ve pirinç bulunanların 24 Birincikânun Salı günü saat 16 ya kadar 4 üncü vakıf han mütaka ticaret müdürlüğünde komisyon bürosuna cins ve miktarları ayrı ayrı gösterilerek ve hizalarında menseleri, maliyet ve satış fiyatları da yazılı olarak birer beyanname vermeleri,

Millî korunma kanununun verdiği salâhiyetle ilân olunur. «12056»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIGİL

"AGA" - 141

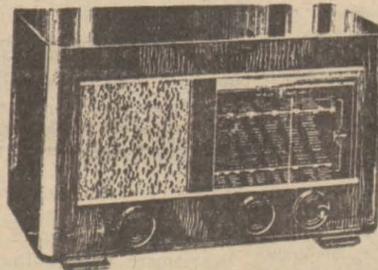
ZARIF KUVVETLİ VE SEDAŞI MÜKEMMEL BİR CİHAZ

5 lâmbalı süperheterodin - hususî "AGA" düğmesi sayesinde kısa dalga üzerinde fevkalâde iyi randıman + gayet müessir antilading tertibatı + piküp ile plak çalmak için priz + ve saire ve saire...

"AGA" - 151

HER KES BÖYLE BİR CİHAZ SAHİBİ OLMAĞI ARZU EDER

5 lâmbalı süperheterodin + göz müşirli ile istasyon ayarı + gayet kuvvetli elektro dinamik operatör + saniesinde millî istasyonun neşriyatını dinlemek için hususî düğme + Hindiya ukalto ağıncından mamul zarif ve 40ks muhatzası + ve saire ve saire...

AGA RADYO

PERAKENDE SATIŞ YERİ : ODEON MAĞAZASI

İSTANBUL - BEYOĞLU İSTİKLÂL CADDESİ No. 48 / 1

TOPTAN SATIŞ YERİ :

BULTAN HAMAM, HAMDİ B. GEÇİDİ No. 46 - 66

"AGA" - 151

SAYIN DOKTORLARIMIZIN ve HALKIMIZIN NAZARI DİKKATİNE

TİMOFÜJ
UZUNLUĞU 4-10 METREYE KADAR OLAN (ABDEST BOZAN) DENİLEN ŞERİTLERİ ÖLDÜRÜP VUCUDTAN DIŞARI ATAN TAM TESİRLİ BİR MÜSTAHZARDIR.
S. ve İ. M. Vekâletinin 8/73 N° lu ve 24-4-94 tarihli ruhsatına nazir
REÇETE İLE SATILIR
CAN LABORATUVARI - İSTANBUL - Kutusu 75 Ks.

Şirketi Hayriyeden

DİKKAT

Ahval dolayısıyla kara nakil vasıtalarının azlığını göz önünde tutan Şirketi Hayriyede Sayın halkın istirahatini temin ve yolculuklarını teşvil için Kış tarifesinde Bebek, Arnavudköy, Kuruçeşme, Ortaköy, Beşiktaş ve Köprü arasında azimet ve avdet seferleri olarak 42 postanın tertib edildiği ilân olunur.

Sayın yolcular bu seferleri muhtevi hususî tarifeyi yukarıda yazılı işkele gişelerinden meccanen alabilirler.

MUAMELE VERGİSİNE

Tabii müesseselerin 1941 den itibaren tutacakları

1 - 7 nümune üzerine hazırlanmış

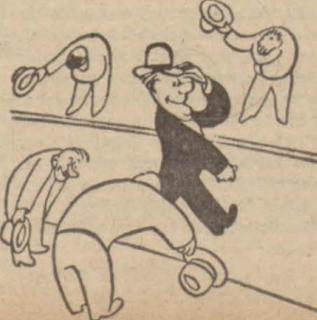
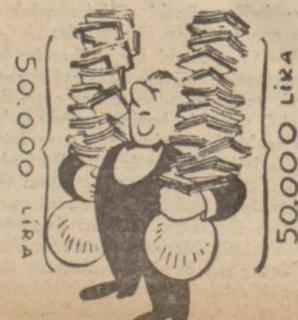
(İMALÂT) - (MUAMELE)
(EMTİA, İTHALÂT ve İHRACAT)

(SATIŞ) defterleriyle (AYLIK BEYANNAMELER)

Defterlerimizin 25, 50, 100 ve daha fazla sahifeleri mevcuttur.

Taşra siparişleri süratle gönderilir.

Umumi satış yeri: İNKILÂB KİTAVEVİ İstanbul Ankara cad. 185

...Adada köşüm...

...Maskada apartimanım...

...Dostluğum şeref verecek!

...cebinde muhakkak MİLLÎ PİYANGO'NUN...

...

...